

Broda que borda roses de coral,
la platja
assutzenes tremola, vells
crepuscles
i una amor ofegada.
Pel cel de Mondragó
floreixen lentes alimares.

(de Poemes de Mondragó)
Josep Mª Llopart

PREMS
CORONA

dies i coses

Mn. Antoni Vadell, 2

Calonge - 07669

telèfon 65 78 20

CONSELL DE REDACCIÓ:

Margalida Adrover
Bel Rigo
Maria Adrover
Jaume Vallbona
Maties Adrover
Pep Estelrich
Jaume Julià
Guillem Roig

Pep Estelrich

COLLABORADORS:

Antoni Artigues
Toni Manresa
Tomeu Roig
Jaume Rigo
Alejandro Seminario
Joan Serra
Joana Adrover
Pere Ferrer
Eneko Landaburu
G.O.B. Santanyí
Miquel Adrover
Joan Grimalt Roig
Toni Vadell

DL 148-1988

Imprimeix:

Edicions Manacor, S.A.

El escrits d'aquesta publicació
expressen únicament l'opinió dels
seus autors.

INDEX

Crònica.....	3
La Sala.....	4
Entrevista Xesc Forteza (Maties Adrover).....	5-6
Dies i Gloses (Jaume Julià).....	7
Entrevista Marina Rossell (Joana Adrover).....	8 a 10
Un esperò per un cavall andalús tocat de pesta (Antoni Artigues).....	11
TV Llombardera (Pep Estelrich).....	12
L'esport és cosa bona (Maties Adrover).....	13 a 21
Planes d'opinió.....	22
Qualcú més que els quatre de sempre (G.O.B. Santanyí).....	23-24
Salud i Pau (Eneko Landaburu).....	25-26
Miquel Ganxo Superstar (Jaume Vallbona).....	27
Consolació (Pere Ferrer).....	28
La veu de la Terra.....	28
Festes (Jaume Vallbona).....	29 a 31

**Molts d'anys
i
bones Festes**

dies i coses

LECTOR DE "DIES I COSES". Si vols enuadernar els teus exemplars del 1er al 15è, heu de dur l'aplec d'exemplars abans del febrer a qualsevol dels membres de la redacció.

Informació telf.: 657907

CRÒNICA

***** dels darrers esdeveniments *****

CRÒNICA

29/Setembre - Festes de Sant Miquel.

01/Octubre - Beatificació a Roma de Sor Francina-Aina Sirer.

04/Octubre - Festes de les monges. Sant Francesc.

08/Octubre - Anada a peu de joves calongins a Sant Salvador. Sa cosa va acabar amb una paella feta davall els pins.

11/Octubre - Noces d'or de Sor Joana Cerdà, de Ses Coves.

12/Octubre - Altre cop, es jovent calongí va anar a Sòller amb el tren. Fou un viatge molt agradable.

14/Octubre - Partit de futbol Llobarts-Calonge. El motiu fou l'inauguració d'es camp d'esports. El resultat va esser Llobarts 6 Calonge 4.

14/Octubre - La gent de la tercera edat va anar a passar el dia a "El Dorado".

15/Octubre - Molta gent de tot Mallorca anà a Sencelles a una missa per a celebrar la beatificació de Sor Francina-Aina Sirer.

21/Octubre - 1° Aniversari de l'associació de la 3ª edat al Mitjorn. Anaren a missa a Sant Salvador, després dinarem a "La Ponderosa" i finalment anaren a Ses Salines a l'inauguració de la residència de la 3ª edat.

29/Octubre - Fou batejada na Maria del Mar, filla d'En Toni Rotger i Na Mª Francisca Taberner.

30/Octubre - Va néixer na Margalida Roig Binimelis, filla d'En Tomeu Roig Julià, de sa Vinyota, i Na Margalida Binimelis Amengual. Enhorabona.

01/Novembre - Festa de Tots Sants.

04/Novembre - Les noces de l'any: el Sr. President de l'Associació cultural "Es Majoral", En Pep Marinons, i la cap d'aquesta secció, Na Maria de "S'Usina", després de molts d'anys de festejar s'han arribat a casar. Per molts d'anys i enhorabona.

05/Novembre - Manifestació a Santanyí contra l'urbanització de Cala Mondragó.

11/Novembre - Matances a "La Ponderosa" de la gent de la 3ª Edat.

15/Novembre - Cala Mondragó és de tots els Mallorquins.

25/Novembre - A Ca'n Paulo estan d'enhonorabona, una cabra rossa du al mon cinc cabridets, tots ells neixeren sans i la cabra per ara el puja a tots. Enhorabona.

26/Novembre - Calonge surt a l'enciclopèdia de Mallorca.

08/Desembre - Noces d'En Tomeu Sabater i na Francisca Binimelis de Ca'n Dalaró. Enhorabona.

Ajuntament de Santanyí (BALEARS)

La Sala

Resum de l'acta de la sessió celebrada pel Ple de la corporació el dia 8 de Setembre de 1.989

--Es va fer l'aprovació inicial de la modificació de les ordenances municipals de la policia i bon govern, que entre altres punts prohibeix a les zones de Cala d'Or, Cala Egos, Porto Petro, Cala Figuera i Cala Santanyí, la realització d'obres i excavacions amb màquines i explosius des de dia primer d'abril fins el 31 d'octubre de cada any.

--Vista la certificació nº 1 de les obres del "Centre d'E.G.B. de Cala d'Or" que puja a la quantitat de 2,580.731,-ptes., s'acordà per unanimitat aprovar l'esmentada certificació i el corresponent pagament.

--S'encarregà per unanimitat de tots els membres el projecte d'obres de la IX fase de la residència de la 3ª edat de S'Alqueria Blanca.

--S'acordà per unanimitat dels presents sol·licitar de la delegació de Govern a aquesta Comunitat Autònoma que el local de la Guardia Civil de Cala d'Or es mantengui obert tot l'any i de no ésser possible al menys fins el 30 de novembre de cada any.

--S'adjudica a ECASA les obres de la 4ª fase de la residència de 3ª edat de Santanyí per la quantitat de 30,003.924,-ptes.

--Donada l'actuació de la Policia Municipal i de la Brigada d'Operaris durant la recent torrentada, s'acorda per unanimitat felicitar i agrair a tots els senyalats pel seu comportament. Finalment i per unanimitat s'acordà agrair la col·laboració donada a aquest Ajuntament, posant a la seva disposició camions i altres elements per a paliar els danys de la torrentada a En Miquel Rigo Barceló, En Tomeu Bennàssar Mesquida, En Toni Vidal Burguera, En Toni Rigo Barceló i En Tomeu Vidal Tomàs.

Resum de l'acta de la sessió extraordinària celebrada dia 25 de setembre de 1.989

--S'acordà adjudicar definitivament el contracte de les obres de la 1ª fase de la xarxa de sanejament de Cala d'Or a Ginés Navarro, Construcciones S.A. per la quantitat de 136,039.599,-ptes.

--Amb motiu de la torrentada s'acordà per unanimitat sol·licitar a tots els òrgans implicats l'agilització de les ajudes necessàries sol·licitant el màxim de coordinació entre tots ells.

Resum de l'acta de la sessió extraordinària celebrada dia 28 de setembre de 1.989

--Es procedí al sorteig dels membres de les taules electorals de les eleccions del dia 29 d'octubre.

--Vist el projecte general d'aquest Ajuntament en millores d'infraestructures en zones turístiques d'aquest Terme Municipal de Santanyí, compost d'un total de 20 projectes sectorials i que puja a la quantitat de 682,137.432,-ptes., s'acordà per unanimitat aprovar el projecte i comprometre el 40% del import assenyalat de les obres com a aportació municipal i segons les disponibilitats presupostàries.

Resum de l'acta ordinària celebrada el dia 19 d'octubre

--L'Alcaldia donà compte del Conveni signat pel Insalut i la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social per dur a terme els Centres de Salut a la Part Forana, i proposant sol·licitar a aquests Organismes -que s'inclouï la realització del Centre de Salut que correspongui a- aquest Municipi.

--Vista la certificació nº 2 de les obres del "Centre d'E.G.B. de Cala d'Or", i que puja a la quantitat de 10,112.955,-ptes., s'acordà per unanimitat l'aprovació i pagament de la mateixa.

--Vistes les actes de recepció d'enllumenat públic i terrenys de les urbanitzacions "Sa Torre Nova" i "Es Regadiu", amb el dictàmen favorable de la Comissió Informativa, s'acordà per unanimitat la ratificació de les esmentades actes i la seva corresponent inscripció en el Registre de la Propietat.

--Moció del C.D.S. sobre actuacions a realitzar que recull la conveniència de concertar una assegurança per a tots els joves que estiguin complint o vegin a complir el Servei Militar o Prestació Social Substitutòria així com un conveni per al seguiment, informació i recolçament legal dels soldats d'aquest Municipi. S'acordà per unanimitat crear una comissió que s'encarregui d'aquest tema.

--S'acordà per unanimitat, manifestar la favorable disposició de l'Ajuntament a signar convenis amb les Associacions Hoteleres de Cala d'Or i Cala Figuera, per a l'establiment, la propera temporada, d'un servei de vigilància especial d'establiments i col·laboració amb la Policia Municipal mitjançant de vigilants jurats de seguretat.

--Vist l'expedient de contractació de les obres del "Centre Cultural de Cala d'Or" així com les tres ofertes presentades, s'acordà per unanimitat adjudicar aquestes obres a ECASA per la quantitat de 17,738.602,-ptes.

Resum de l'acta de la sessió ordinària celebrada el dia 10 de novembre

--Es donà compte de l'escrit de renúncia al càrrec de regidor d'En Maties Barceló Riera, declarat conseqüentment la vacant corresponent que pertocaria a Joan Vidal Bonet per la candidatura d'A.P.

--S'acordà per 7 vots a favor (P.P.) i 5 en contra (C.D.S. i P.S.O.E.) acceptar les determinacions que pugui disposar el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma amb l'assumpte d'iniciar expedient de suspensió de planejaments de sol urbanitzable, mab les úniques excepcions que a Cap Salines, Consolació i Cala Mondragó, les àrees arborades i no cultivables segueixin sotmeses al règim de normes subsidiàries. Pere Munar en nom del P.S.O.E. senyalà que li pareix molt bé l'iniciativa del Govern però que s'ha d'oposar a l'acord en el que es refereix a les excepcions de les zones arborades no cultivades.

--S'acordà per 7 vots a favor (P.P.) i 5 en contra (C.D.S. i P.S.O.E.) de desestimar les alegacions presentades i aprovar definitivament el projecte d'urbanització d'Es Cap d'Es Moro i Cala Mondragó.

--Es sol·licità al Ministeri d'Educació la creació del 6è curs d'E.G.B. a l'escola de S'Alqueria Blanca.

--S'acordà l'adquisició per la quantitat de 8,000.000,-ptes. del convent d'Es Llombarts

EN XESC FORTEZA

Tothom el coneix, qui és que no ha vist una comèdia seva? Amb aquesta entrevista mos acostarem un poc més a saber qui és En Xesc Forteza.

Va néixer a Palma el 29 de març del 26. Des de molt petit se dedicà al teatre, va debutar als 6 anys va actuar a Porto Cristo, Calonge, Cas Concos i S'Alqueria amb sa companyia Artis. El era es director i hi actuaren En Juanito Valls, Na Cristina Valls, etc... A prop de Porto Petro hi va filmar 14 comèdies per sa televisió danesa.

Ses comèdies que més se recorden d'aquells anys són "Sa Madona du es maneig", "L'amo de Son Magraner" "Don Ventura veranea", "Una temporada a ca sa dida". Amb aquesta companyi va néixer sa tradició de dur es teatre per ses festes an es pobles i de llavors ha continuat.

-De totes ses teves comèdies de quina estàs més satisfet?

-Això no t'ho puc dir perquè cada vegada que fas una comèdia t'enamores d'ella. Joestic ontent de totes.

-T'amoldes a ses comèdies o fas unes comèdies que s'amoldin a ses teves característiques?

-Això es com tot, no hi ha una cosa sense s'altre. Jo procur fer personatjes diferents que s'adaptin a mí i jo m'adapt a n'es personatjes.

-Hauries triomfat fora de Mallorca o creus que es teu caràcter va en so Mallorquí?

-Jo crec que no hagués pogut triomfar sinó que he triomfat a tota sa península; he treballat a 4 continents i he triomfat.

-Però realment creus que té sa mateixa gràcia en Xesc quan no és en mallorquí?

-Això és molt mal de dir per un mateix ho han de dir els altres.

-Durant sa teva carrera has tengut qualque problema perque qualqu s'hagi ofés?

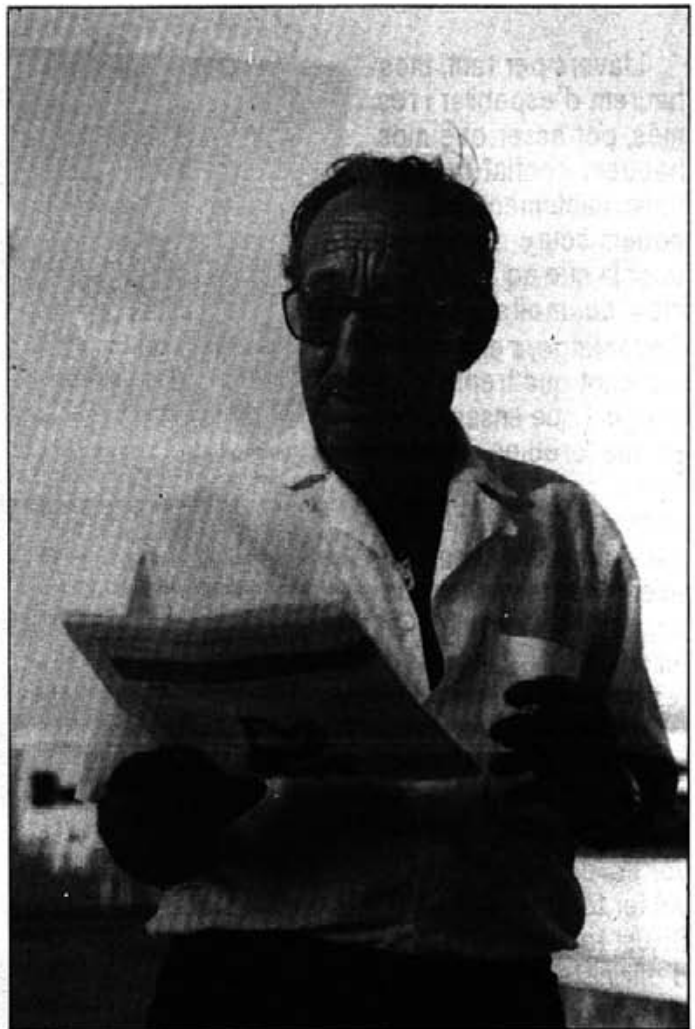
-Després de la democràcia no; es temps de sa censura molts, com els va tenir tothom. Jo som una persona que fa unes crítiques que a n'es mateix criticat l'hi agraden i se sent content; sempre procur no molestar a una persona directament sino a un nucli de gent que pensen com aquella persona.

-Creu que qualque polític a vegades vos fa sa competència, es a dir fa més rialles que els actors.

-No, ets polítics fan rialles; noltros procuram fer riure. Fer rialles es fer es ridicul i això ho deixam pes polítics.

-Quan tu acabis s'acabarà sa comèdia a Mallorca?

-Això ho ha de dir sa nova generació. Jo he fet tot quan he pogut. Fa 42 anys que faig feina de

professional i si no surt ningú no és perque jo hagi fet sa traveta, sinó tot lo contrari, jo sempre he procurat donar coratge a sa gent jove. Jo lis diria que no se cansin, vaig tenir les mateixes pegues i volia triomfar hi encara no m'he cansat.

-Tu que coneixes molt bé es mallorquins fem un retrat del típic mallorquí

-Sa gent mallorquina sempre ha estat igual i sempre serà igual, encara que a través de s'influència turística pareix que haguem canviat. Sa gent mallorquina es una gent afable dins es seus 10 o dotze que l'hi agraden estar, no l'hi agraden ses manifestacions publiques, no l'hi agrada participar, l'hi

agrada riure damunt ets altres, l'hi agrada estar a ca seva i l'hi agradar mejar bé.

-S'ha deixat trepitjar per sa gent de fora, vull dir que sa gent de fora fa més en 3 o 4 anys que noltros en 40?

-Jo he demostrar que ningú m'ha trepitjat i hoestic demostrant continuament. Mai m'he cansat i sempre he anat a picar a n'es mateix clau i si tothom picas sempre a un sol calu el clavaria.

-Però s'entrada a Es Mercat Comú mos pot acabar d'esborrar?

-No sé perquè... Per què?

-Mos invadiran els estrangers i llavors...

-Llavors per tant, mos haurem d'espabilar i res més, pot ésser que mos haguem confiat massa. Indiscutiblement que no podem seure damunt es llorer ja que aquesta gent mos du molts d'anys d'avantatge, però no és una gent que trepitgi, es una gent que ensenyarà i es mallorquins estam molts capacitats per passar-lis davant en pocs anys, no hem de voler viure de vagues i de pegues, hem de voler fer feina i els estrangers fan feina.

-Molta més que noltros?

-Segur... noltros tothom és comerciant, tothom vol ésser hoteler, ningú vol fer feina a n'es camp. Si just feim una Mallorca d'oficinistes i cambres a molt mal lloc arribarem.

-Sa crisi turística pot acabar amb Mallorca?

-No; jo que he viatjat per tot el món te puc dir que Mallorca no acabarà perquè a pesar d'haver-la semidestruïda es una de ses coses més hermoses del món.

-No creus que tenim molt que aprendre de sa gent de Manorca?

-A Menorca fa uns anys se quaixaven perquè no construïen, perquè no hi anava turisme. Menorca és una illa hinòspita, molt seca, que no té vegetació i no agrada. Ara agrada per sa tranquil·litat però de qui a 20 anys serà com Mallorca.

-A part de ses comèdies quins altres hobbies tens?

-Es meus hobbies son viatjar i pescar. M'agrada el pescar al volanti o

a sa fluixa amb sa barca.

-Has practicat qualche esport?

-De jove me vaig dedicar a sa natació

-T'agrada qualche altra?

-Sí, vaig molts de pics a veure el Mallorca

-Creus que se pot salvar?

-Estic segur que no, perquè ja le vist pujar i devallar 3 o 4 vegades i sa política del Mallorca és tant dolenta com sa del Barça i de qui 2 anys tornarem estar en terra.

-Qui serà el culpable?

-Ah... ja he dit ses directrius

-En contesti?

-Sí es directiu exclusiu sí.

-Com ho faries si fossis es president?

-Compra en lloc de vendre

-Per acabar com és que ja no anau pes pobles petits?

-No ja que ara moc una vintena de persones i costa molt, els ajuntaments dels pobles petits no ho poden pagar, per lo que he fet una proposta al Consell perquè subvencioni als pobles no a mí.

-Idò no mos quedarà mes remei que si el volem veure anar a Ciutat desde el 30 de novembre representa al Rialto se seva nova comèdia Jubilat ve de jubileu on veurem tratar el tema de ses persones majors que viven a una residència sa seva felix tercera edad, a aquesta comèdia hi podem veure ademés d'en Xesc, Na Margaluz, Esmeralda Massa, Joan Bibiloni, Paquita Bover, Rafael Mesquida i Maria Reus.

Maties Adrover

SUPERMERCAT
I
FERRETERIA

Can Binimelis

C/ Cala Llonga, nº 3

Tel: 657717 Calonge

Dies i Gloses

Aquest any que acabam de passar molts estam d'acord que no ha estat massa bo per es nostres camps. Després d'un hivern molt sec i un estiu més sec encara, ñmos va amollar una barrumbada d'aigua que pareix que va fer més mal que bé. Però això no és tot, perque després de s'inundació vengué un altre cop sa sequera.

Pot esser que aquest any passi també a la història com l'any 14, després de 75 anys encara sentim contar als nostres majors coses de sa gran sequera i fam que hi va haver. També el glosador Joan Grimalt Roig, mos diu coses molt interessants de la pagesia i de l'any 14 amb aquest glosat:

L'ANY 14

D'aquest segle es conté
l'any 14 s'any més magre
sa caragola de s'arbre
de tot l'any no se mogué
sols rovides no hi hagué
i es cabrit es fé mal bé.
de magró que duia sa cabra.

Sa gent no pogué sembrar
sols una mica amb eixut
i lo poc que havia nascut
totduna es va mustiar.

A dins qualche comellar
es salvà qualche redol
el plegaven amb un llençol
pues no es podia lligar
encara fa poc m'ho contà
l'amo en Toniet Bessol.

Tot se va sembrar amb eixut
i va esser igual que tudaró
de deu u de sa llavor
sols ningú havia tingut
anava bé si un amut
havian tret dins un cortó.

Es bestiar dins sa pleta
se moria de magró
pelaven sense perdó
grufant, també de potó
per aconseguir un porrassó
donsc no nasqué cap
herberta.

Aposta no les espanta
si a es padrins preguntam
noltros que enguany mos
queixam
també visqueren sa fam
que hi hagué els anys 40.

Enguany l'any 89
són ses noces de plati
i per lo menys per aquí
hem vist que tampoc no
plo-
jo vos parl del Can Alou
es d'es Castell a n'es Fortí.

Tal volta no és tant penós
però no hi ha alegria
perque veura sa pagesia
comença a esser horrorós
i ara amb so bestiar tos
que semble no té fesumia.

Qui està enfora no s'entem
lo que es pages peregrina
si es bestiar encara camina
és degut a sa medecina
o menjar des maguetzem.

A pesar de que son pocs
els qui a ne 's camp se
dedican
tots ells de cor mos suplican
no les peguem tants de
tocs.

Calor, fret, brusca i vent
per guardar es bestiar
i si las fa carna qualche ca
és trist haver de comprovar
que si l'amo té per untar
passa es pastor per dolent.

Molts de pics veureu que és
tort
vltros el meu caminar
vos he volgut dedicar
aquí un poc de record
molts d'anys, salut, també
sort
vos don estreguent sa ma.

Joan Grimalt Roig (mes
de Juny)

Estimats germans,
ara que encara és bo
i abans que n'hi hagi més,
adobem amb seny, les mans
i el cor
el que han espenyat els
doblers.
Que Déu encengui molts
llums

abans que arribi la nit,
per lo que alguns han
destruït
per arribar a fer pessetes,
que han espenyat "Ses
Puntetes"
per fer "encantador" Cala
D'Or.

Miquel Adrover i
Adrover
Es Pintor de "Sa Torre"

Entrevista a Marina Rossell

A les passades festes de Sant Miquel, al nostre poble es va produir un esdeveniment important. Una de les cantants més representatives de la llegua Catalana va venir a actuar al nostre poble. Es tracta, com tots sabeu, de Na Marina Rossell.

Marina Rossell va nèixer a un poblet de Catalunya anomenat La Gornal, però als 16 anys marxà cap a Barcelona on entrà amb contacte amb la gent de la Nova Cançó i inicià la seva carrera professional.

Dels discs de ha enregistrat fins ara podem destacar els següents: "Si volieu escoltar" (1.976), "Penyora" (1.978), "Bruixes i maduixes" (1.980), "Cos meu recorda" (1.982), "La barca del temps" (1.985), i el darrer "Rosa de Foc" (1.988).

Na Marina Rossell és, potser, una de les veus més dolces del Mediterràni. Les seves melodies són suaus, tendres i tenen la virtut d'embolicar al que les escolta de cap a peus. Al mateix temps ella, a l'hora d'actuar sap ficar-se al públic dins de la butxaca amb molta facilitat, cosa que va passar a Calonge. Es molt comunicativa i sap fer participar activament al públic en els seus recitals.

Una vegada acabat el recital a Calonge, vàrem parlar una estona amb ella, comprovant que és una persona molt simpàtica i agradable.

Aquesta és la nostra xerrada amb Na Marina:

--Quina ha estat la teva primera impressió quan has arribat a Calonge?

--Bé, la primera impressió ha estat que igual faria molt de vent i que seria difícils poder actuar. Després l'impressió ja ha estat més agradable, perquè el vent ha anat minvant i la gent ha anat venguent, i això són molt bons auguris. Tot s'ha posat molt bé i ha estat un concert molt agradable i d'aquells que et queden. La gent estava molt eufòrica i molt comunicativa i això és molt

maco.

--Quin motiu et va impulsar a deixar el teu poble al 16 anys per anar a Barcelona?

--El fet de cantar. El fet de cantar és sempre un fet de comunicació extraordinari. Tu pensa que jo faig una feina, amb el privilegi que significa poder fer una feina que és la que més m'agrada fer. Això, dissortadament, ho pot dir un tant per cent molt baix de la població.

--Perquè no ens expliques com aconseguir la teva primera guitarra?

--Bé, dons, venent una col·lecció de cromos. I és molt bonic perquè, després, amb aquella guitarra vaig aprendre a fer molts acords, vaig aprendre música, em vaig aficionar, i encara la guardo.

--Quines influències musicals consideres fonamentals per a la teva formació musical?

--Jo et diria que les influències musicals són molt diverses i que difícils de dir una per una. Són unes influències que em vénen de molts de llocs, des de la pròpia música autòctona popular fins tota la influència de tota la gent de la meua època, com els Beatles, Sirex, gent molt diversa. I actualment estic molt influïda, no només per la música del Mediterràni, si no també per la música que ens ve de Portugal, França, Amèrica, d'Estats Units...

A mi m'agrada gent des dels Dire Straits fins la música Gregoriana, passant per la música popular de Mallorca. A mi m'interessa molt la música, néscolto

molta i molt diversa.

--Quan et trobes millor quan composes o quan interpretes?

--Quan estic fent una cançó és una cosa que des de em negiteja molt, fins que m'apassiona. Em dona una sensació de plaer quan veus que trobes paraules i musiques adequades. També am requereix molt d'esforç de concentració, d'abstracció. Són dues coses molt diferents. El fet de cantar és un plaer molt diferent dels altres.

--Tornant als teus inicis, vares tenir un "debut" molt fort en el Palau de la Musica. Què va significar això per a tú?

--Això que dius tu, un "debut" molt fort i un gran repte, que en va fer caminar cap endavant i enfrontar-me.

--Sempre has dit que t'agradaria molt venir a cantar a Mallorca.

--Sí, sempre, i no és una cosa que dic per dir.

--Con definiries al públic mallorquí?

--Una gent molt comunicativa i amb la que jo

em sento com estimada.

--Quan vares venir per primera vegada a Mallorca?

--Fa anys, eh!

--Has vist un canvi a Mallorca?

--En el públic o en la Illa?

--En tot.

--Es un lloc molt extraordinari, vosaltres perquè no ho sabeu. Jo he viatjat molt i realment, és un lloc molt extraordinari, perquè és una Illa molt frondosa i amb gran sentit del equilibri. Es un lloc com a molt civilitzat. La seva natura és maravillosa.

--De veritat ho trobes?

--Jo sí. Es poden fer moltes crítiques ecològiques, però ves a altres llocs com estan amb molta més especulació encara. Aquí ja n'hi ha molta, és clar que sí. Jo, per exemple, la primera vegada que vaig venir aquí, recordo al passeig del Born un lloc que es deia Miami, igual que el niza, o el Bosch o el Cafè Lírico que encara hi són.

--Bé, però nosaltres parlam més de les nostres costes. No sé si has estat aquí a Cala D'or?

--Està molt deteriorat, eh?

--Teniem,

desgraciadament, hem de dir teniem cales precioses, per exemple La Barca Trencada, i ara hi ha com a 1.500 apartaments.

--Sí, et tiren a terra coses i de sobte sembla que et robin la memòria.

--Marina, la teua cançó sembla que està compromesa amb totes aquestes coses, la natura, la

Bordoy
foto estudio
y video **PROFESIONAL**

TRABAJOS INDUSTRIALES • REPORTAJES • MURALES

Mayoral, 15 - Teléfono 653082

07650-SANTANYÍ (Mallorca)

nació catalana...

--Si, sí, jo et diria que hi ha un compromís, ètic i estètic.

--I fins i tot a vegades és un motiu pel qual cantes.

--Clar. Si home, si no, evidentment, també cantaria en anglès.

--Algú ha dit que el teu estil musical barretja lo quotidià i la poètic amb la rebel·lió i la imaginació. Estàs d'acord?

--Perfecta, m'agrada molt aquesta mescla. La rebel·lió i..., on ho has llegit, tú?

--A un diari de Mallorca.

--M'encanta. Felicito qui ho hagui escrit. M'hi sento molt identificada. Com és exactament?

--Que el teu estil barreja lo quotidià i la poètic amb la rebel·lió i la imaginació.

--M'he l'enviaràs ¿no?, a la vostra revista. Com que aixó m'ho preguntaràs a llavors m'ho quedaré, perquè m'encanta.

--Moltes de les teves cançons han fet referència a la mar. Quin significat té per a tú?

--Múltiples, el que cada un vulgui trobar. A vegades

definir molt una cosa és empobrir-la.

--Has fet una adaptació maravellosa del "Parado", al manco l'has normalitzat.

--¿Si? ¡Ja, ja! Espero, ja m'agradaria què fos així. Sempre tinc por i la canto amb timidesa. Penso: a veure si creuen que la destrosso.

--No. Ja has vist l'acceptació que ha tingut, així és que pots estar tranquila. Què et va decidir a cantar-la?

--La cançó és preciosa, la músic ho és molt. Té una melodia perfecta i una harmonia, un ritme. Té molta bellesa.

--Quan vares actuar al Camp Nou amb Lluís Llac i la M^a del Mar Bonet davant 100.000 persones, quina sensació vares tenir?

--Extraordinària, de plaer, d'estar amb ells dos, de veure tota la gent. Jo ja havia cantat en el Camp del Barça en un entreacte, exceptuant que no hi havia 100.000 persones, però aquesta segona vegada va ésser esplèndit, aclaparador,

emotiu i de nerviosisme, també, de no saber si ho faràs bé o no. Perquè si ho fas malament si que quedes ben lluit.

--Aquí a l'actuació d'avui hem vist que et preocupa bastant que la gent participi amb tú, que hi hagui una comunicació. Es molt important per a tu aquest fet?

--Sí que em preocupa, perquè sino té massa sentit. Jo a vegades he vist concerts de músics extraordinaris i que ells s'ho passen molt bé, però que la gent està en un altre lloc i llavors no té massa sentit. Jo ho faig més encara quan els llocs són més oberts i estàs a l'aire lliure. Si estàs en un lloc molt petit, molt íntim, no insisteixo tant i inclúscantó cançons més lentes, més líriques. Però quan és a l'aire lliure tenc por de que la gent s'hen v a g u i psicològicament del que passa a l'escenari, llavors si el faig participar em dóna la sensació de que els enganxo.

--El fet de comunicar amb la gent evidentment ho

domines, ho has demostrat avui.

--Ho intento. Sí, avui la gent ha respost a la crida, al repte de dir, eh, veniu. Avui el públic de Calonge ha fet punts per mi, pel meu gust.

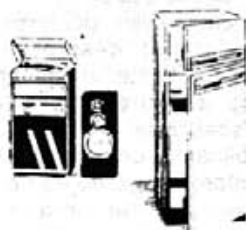
--Hi ha alguna cançó que per tu té un significat especial, que estimes més que les altre?

--Aixó són èpoques. Actualment "Barca del Temps" i "Vitralls". Són dues cançons que sempre hi ha una entrega, que sempre és irrepètible. Aixó va canviant, un temps va ésser "La Gavina" un altre "El peix enamorat". En aquest moment són aquestes dues, hi ha una cosa com invisible, que no puc estar ni una sola nota indiferent.

--Ets una gran defensora de les cultures Mediterrànies. Creus que ténen suficient recolzament, es fan suficients recitals on estiguin representades?

--No, jo crec que no, encara que ara hi hagui una moda de la música ètnica, jo

INSTALACIONES
Y
MONTAJES ELECTRICOS

Exposición de APLIQUES Y LAMPARAS

eléctricas

Manresa A.A.

Distribuidor Oficial: AEG - TELEFUNKEN - ZANUSSI - THOMSON - SANYO - CORBERO

C/ Ariel, 5 - Tel. 657859
Avda. Bèlgica, 6 - Tel. 657378

CALA D'OR

RESTAURANT - PIZZERIA

Blanco y Negro

Porto Cari, 5
Cala Llonga

07660: CALA D'OR
Mallorca

crec que no. Espero que no es quedi en una moda. Però has de pensar que hi ha una tal invassió de coses "Yankis", amb tot, no només en la música. Que jo espero que totes les cultures petites, minoritàries, si hi ha una "avalantxa" forta de gent jove i de tots tipus, que deixin i potenciïn lo seu ha d'arribar un moment que les cultures més grans s'hen contagiïn i no s'ho jalin.

--Ara fa un quans mesos els intèrprets professionals en Llengua Catalana vareu protagonitzar un tancament, protestant per la manca de promoció per part de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió de la música autòctona. Hau aconseguit alguna millora des de llavors?

--Jo crec que està en vies, però és evident que televisors com TV3 que hauria de programar cançons i música de gent que comença, per donar-los a conèixer, no ho fa. En canvi prefereix passar videos de gent molt desconeguda, americana, que mai serà coneguda al país de dolents que són. Això és així.

--Parlant de RV3, què et sembla la decisió del ministre de desconectar TV3 a València?

--Lamentable.

--I no creus que és molt trist que encara es tingui que lluitar contra les pròpies institucions catalanes per a aconseguir el reconeixement i la promoció de la nostra cultura?

--Clar que sí, però és una realitat a la qual ens hem d'enfrontar. Els polítics, el que volen són vots i de vegades es creuen que

portant uns músics americans, de fora, tindran més vots, que portant músics d'aquí. Lo que és trist és que de vegades els músics que porten no sempre són de qualitat, gent que al seu país dura un any. Per exemple, imagineu un noi com aquell, Com es diu, l'america que és negre i vol ésser blanc?

--Michael Jackson.

--El Jackson en el seu país, per exemple, té una convocatòria de 1.000 o 2.000 persones i aquí 50.000 o 60.000 perquè fan una gran promoció. Ell allà és un tio normal, un cantant normal, perquè com ell n'hi ha un munt.

--Parlant un poc de política, tu que creus que a Catalunya som 6 o 10 milions?

--Lo important és la qualitat d'aquests milions, no la quantitat.

--Be, però si són 6 milions

--ens sentim una mica apartats la gent de les Illes i del País Valencià.

--Ah!, per això, idè 10 milions. Creia que ho deies per una qüestió de xifres.

--No, jo estic per les Illes, per favor, però si som germans. Som germans de sang, som un poble, un poble amb totes les seves diferències que s'han de respectar.

--Quins projectes tens, tens previst enregistrar àltre disc?

--Acabar cançons, acabar uns quans concerts que em queden de l'estiu. Ara vinc d'Il·lària del Festival de Tardor, i ara anem cap a Andorra, cap a França, i anar fent.

--I per acabar, Marina, Quan vares venir a Santanyí

*Perquè diu
i coses, t'impun
Wolter sort i llar fo
con h'unitat!
La vostre aui fo.*

Air

Tarda 87

fa uns 3 o 4 anys, un poeta local et va dedicar unes gloses, saps que son les gloses?

--Sí, clar que sí.

--Jaume vine, per favor.

--Jaume: després de sentir-te cantar a Santanyí vaig escriure aquestes gloses que s'havien de publicar a una revista de Santanyí, però no es varen poder publicar perquè la revista va desaparèixer.

--I perquè no ho publicau vosaltres?

--Clar, ara es publicaran.

Aquestes són les gloses que En Jaume Frare va escriure a Na Marina Rossell:

--Que bonic, m'agraden molt. Moltes gràcies Jaume.

Arribat aquest punt Na Miquela Marinons, ja que erem a casa seva, ens va oferir a tots ensaimada i varem brindar amb Na Marina amb cava per que tant ella, a la seva trajectòria professional, com la recent associació Es Majoral tinguin molta sort.

Esperam que aquesta no sigui la darrera vegada que Na Marina vengui a Calonge.

Gràcies, Marina, per la teva tasca en defensa de la nostra cultura i que tinguis molta sort.

A MARINA ROSSELL

Angelical i divina
dolça potent i hermosa
és la teva veu Marina.
Amb qualsevol melodia
tot el públic fas vibrar
i poema amb el teu cantar
sembla dos cops poesia.
Com voladora gavina
que volteja per cantar
a tothom fas arribar
les teves cançons Marina.
Igual que un cantic d'ocells
que ens agrada tant sentir
has passat per Santanyí
així et poguerem aplaudir
i tu deixares aquí
cançons guapes, records
bells.

CODOSA
IMATGE D'OR
Avda. Boulevar, 13 - Tel. 657758
CALA D'OR (Mallorca)

**FOTOGRAFIA
PROFESIONAL**

REPORTATGES
FOTOS CARNET
FOTOCOPIES
VIDEO
MUSICA

*col.laboradors de
dies i coses*

Un esperó per a un cavall andalús tocat de pesta

La llengua catalana "es troba, actualment, en una situació de desvalorament. Conseqüències d'aquesta situació són: la generalització de certs prejudicis lingüístics i diverses actituds d'infravaloració envers el propi idioma". I és un dret i un deure de les Institucions de les Illes Balears "acabar amb la situació d'anormalitat sociolingüística" i fer que "tots els ciutadans de les Illes Balears" "assumeixin la defensa i la normalització de la llengua catalana, perquè és un component essencial de la identitat nacional dels pobles de les Illes Balears". Així ho diu la Llei de Normalització Lingüística (BOCAIB de 20 de maig de 1986).

El Consell Insular de Mallorca, però, actua, amb el Cuestionario Joven de la Comissió de Sanitat, en sentit totalment contrari, és a dir: contribueix a fomentar prejudicis i actituds d'infravaloració envers el català, no només estement l'ús del castellà (en lloc d'usar el català com estableix la Llei; per exemple "El català, com a llengua pròpia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, ho és també... dels Consells Insulars"), sinó també fent de caixa de ressonància dels prejudicis i actituds d'infravaloració que hauria d'esvair.

Així, d'un qüestionari de 113 preguntes (en gran part sobre les drogues) en dedica 4 a la qüestió lingüística, que, curiosament, són les úniques sobre les quals

informa, deslligant-ne els resultats d'altres preguntes que hi podrien abocar llum, com preguntes sobre l'ús de la droga, sobre opinió política, etc.

Podrien haver fet preguntes profitoses per a una planificació lingüística tendent a promoure l'ús del català entre els joves, però no, han fet preguntes que qüestionen aspectes assumits, o al manco acceptats, pels habitants de les Illes Balears, i que figuren a la legislació.

"La denominació que consideras más correcta del idioma de las Baleares es: -Catalán -Mallorquín-Menorquín/Ibicenco (Balear)". Al marge que denominacions com mallorquí són correctes, usades adientment i que, per tant, dels resultats, no se'n pot extreure, com fan ells, "un rechazo a la demoninació catalan", el que s'ha d'esbrinar és qui i per què aita les confusions de noms i l'anticatalanisme (qui treballa de manera ben aclaridora en aquest sentit és Jaume Sastre en l'estudi sobre Antonio Alemany que publica per capitols a la revista S'ARENAL D E

MALLORCA des del juliol de 1989).

-Demanen si l'ensenyament del català ha d'ésser obligatori: es dediquen a desfer els pocs nusos que s'han fet; no demanen si ho ha d'ésser l'espanyol, o si la denominació correcta és -espanyol, -castellà/andalús).

"Este idioma debería emplearse en calse: -Siempre -Sólo si toda la clase está de acuerdo -Nunca". Basta veure com formulen les possibles respostes per saber què han contestat els joves.

-De l'altra pregunta se'n pot treure ben poc, a no ésser fent suposicions: "Independientemente de como deba llamarse el idioma de las Baleares: Lo hablo -Lo leo -Lo escribo -Sólo lo entiendo cuando me hablan -No lo entiendo -Es un idioma que ni lo entiendo ni me interesa". Es refereix a coneixement o a ús?; els que el llegeixen i l'escriuen es suposa que també el parlen?; a mi quan no em parlen tampoc no l'entenc; i què dir de la darrera possibilitat de resposta que tan diligentment han posat els del Consell?

"Tus padres han nacido en: -Baleares -Norte de España -Sur de España -Levante -Centro (incluido Extremadura) -Otro".

El Levante, que per cert des d'aquí seria Poniente (com va indicar el geògraf Vallbona), hem de suposar que és el Levante Español dels telediarios dels p... socialistes? (Per desembarfar, cercau a un diccionari l'adjectiu començat amb p que més us agradi; la p dona bastant de sí).

En conclusió el Consell Insular de Mallorca grata aspectes assolits; amb aquesta enquesta pretén recular i no anar envant en la normalització lingüística. Si volgués anar envant es dedicaria a promoure l'ensenyament en català (que és a l'esperit de l'esmentada Llei), o a aturar la immigració, com va dir Don Gabriel, o a integrar els immigrants i els seus descendents (a fi que no hi hagués tant de desarrelament, causant -ben presumiblement- de bona part dels delictes i abusos de droga), o a fer tantes altres coses "per tal que el català, com a vehicle d'expressió, modern, plurifuncional, clar, flexible i autònom, i com a principal símbol de la nostra identitat com a poble, torni a ésser l'element cohesionador del geni illenc i ocupi el lloc que li correspon en qualitat de llengua pròpia de les Illes Balears" (Com diu la Llei de Normalització Lingüística).

Antoni Artigues,
setembre de 1989

TV Llombardera

Xerram amb En Toni Burguera, un dels promotors de la TV Llombardera i cap d'un grup de gent, que dedica el seu temps i els seus esforços en una activitat de la que se n'enriqueix tot el poble.

Fa tres anys que emiteix, van pel quart. Varen començar les seves emissions tal dia com un primer de maig de 1.986. De llavors ençà, sortosament han superat els inconvenients derivats d'una política i una llei poc clara respecte a les TV Locals. La seva existència, diríem que és tolerada, però no està legalment recolçada.

--Com estau organitzats?

--Bé, vàrem haver de crear una associació per a poder amparar la TV, aquesta associació, que es diu "ES ROPIT, S.A.", està integrada a dins la federació de TV locals de Mallorca.

--Quina és la finalitat d'aquesta federació i quantes TV la componen?

--Actualment hi ha sis TV federades, i la finalitat de l'associació és representar les TV i fer les passes perquè un dia o altre es legalitzin.

--Passem a xerrar de l'associació "ES ROPITS, S.A." que és la que vos dona forma legal; Quants socis hi ha?

--En aquests moments formen l'associació uns 62 socis, i un pic cada any feim una assemblea general.

--Qui compon la Junta Directiva?

--Bé, el president en aquests moments ho som jo, el tesorero és En Julià Vidal i la Secretaria és Na Sebastiana Maimó.

--Per a poder fer unes emissions de TV, és necessari comptar amb una infraestructura tècnica, càmeres, emissions, antenes, repetidors, etc. i la inversió necessària per a poder adquirir tot aquest material me'l imagin bastant elevada; Quines aportacions econòmiques teniu per a poder afrontar les despeses?

--La font d'ingressos de la què teòricament ens nodrim és l'aportació de les quotes dels socis de "ES ROPIT, S.A.". Aquesta hauria d'anar complementada pels ingressos per publicitat, però de moment a la TV Llombardera no feim anuncis. Aixó fa que, fectivament, els ingressos no ens cobreixen d'entre els que feim la TV.

--Així idó, no rebeu cap subvenció oficial dels organismes automòmics?

--No, fins ara no hem rebut cap ajuda econòmica. S'han fet gestions per part de la federació de TV locals davant el Govern Balear per a accedir a una subvenció oficial, i aquest l'ha inclosa en els seus pressuposts però no se sab quan arribarà.

--Parlem ara de feina; Com preparau els programes?

--Actualment emitim dos divendres de cada mes. Per a preparar els programes ens reunim els altres dos, i així anam alternant un divendres d'emissió amb l'altre de preparació.

--Qui sou els que feis, normalment, un programa?

--Els presentadors de les diferents seccions són Na

Maria Mas, Na Catalina Burguera, N'Antonia Vidal, En Joan Nadal i N'Andreu Garí. En Julià Vidal s'encarrega de la part tècnica i jo faig les funcions de realitzador.

--De quines seccions es compon la programació?

--Primerament hi ha una secció de notícies d'interés local que inclou resums dels plens "L'Ajuntament informa" i dades d'interés general com resultats de loteries i metges de guardia amb "Agenda". Aquesta secció es presentada per N'Andreu Garí. Després hi ha una secció de receptes de cuina que la titulam "Bon Profit" i de sa que s'encuida N'Antònia Vidal. També hi ha concursos per els al.lots que presenten N'Antònia i Na Maria, i concursos per grans que presenta En Joan Nadal on es mostren imatges d'algun objecte pres des d'un angle inusual.

La secció "Indrests" ens dóna a conèixer els racons i pobles de Mallorca i es presentada per En Joan Nadal.

"Utilitzem les mans" és una secció de bricolatge on s'expliquen temes de pintura, electricitat, randes, etc.

També hi ha una secció on els espectadors ens telefonen per a dir-nos els números amb els que omplim una primitiva, que segellam amb el nom de "Sa Penya ES ROPIT, S.A.". E! màxim que hem fet fins ara es un dos. El presenten En Joan i Na Maria.

"Dues paraules amb..." és un programa d'entrevistes on se conversa d'assumptes diversos segons els convidats.

S'ha de dir però que no sempre poden sortir totes les seccions cada setmana i que la programació és flexible i en directe.

--Quina és la vostra àrea de cobertura?

--Bé, emitim amb una potència de mig wat, i des d'un repetidor que està instal.lat amb la mateixa direcció que Alfàbia per a estalviar que els nostres espectadors hagin de moure la seva antena, amb aquestes condicions la nostra cobertura és exclusivament a Es Llombarts.

--Us heu plantejat ampliar aquesta cobertura?

--De moment no mos hem plantejat aquesta possibilitat per mor de l'evelada inversió que així ens costaria, per altra banda la programació necessitaria de la col.laboració de gent dels altres llocs a cobrir.

--Bé, crec que tots els Llombarders poden estar satisfets de la seva TV, ja que els agradaria a molts poder comptar en el seu poble amb un mitjà de comunicació propi, de la importàcia d'aquesta la vostra TV LLOMBARDERA. Que tengue sort i un camí ben llarg.

RESTAURANT*Club Náutico La Rapita**Especialitat en peix, marisc i carn*

Explanada del Port

Tel. 640352

07639 LA RAPITA-Campos

SA CASSOLA

Per a 6 persones

Ingredients

12 tords

4 guatlles

12 aucellons

200 gr. de costelles dolces

1 colom

1 perdiu

8 ventrells de pollastre

200 gr. de pilotes de carn de porc

150 gr. de patates (patates petites)

150 gr. d'esclatasangs

3 cebes tendres, un poquet de julivert tallat petit, un quart de pollastre, 1/2 conill, sal i pebre bo.

Elaboració

Es talla sa carn a troços petits, s'hi posa sal i pebre i es sofrageix tot per separat. Es posa dins una cassola al foc amb 4 litres d'aigua i quan bull s'hi posa tota sa carn i es deixa bullir uns 15 minuts. S'hi afegeixen ses patates, els esclatasangs i es deixa fer fins que ses patates siguin cuites. Després s'hi posen ses pilotes i al final es julivert i ses cebes tendres.

Es serveix amb sopes i ravanets (apart)

**S' Esport és
cosa bona**Cap de redacció: Maties AdroverRedactors: Guiem Roig, Jaume Rigo i Margalida Adrover

Seguint sa línia des número passat a partir d'aquesta revista analitzarem sa trajectòria des nostres equips, i per això hem confeccionat un gràfic de sa seva classificació a sa taula. A més una persona que ha seguit els partits ens contarà si es van complint els objectius plantejats a principi de temporada: motius del lloc a la classificació i millors equips que han passat pel seu camp. Aquestes vegada han col·laborat els jugadors Seminario I i Toméu Coves, el directiu Joan Serra i el redactor Jaume Rigo.

Vull anunciar que sa revista Dies i Coses ha decidit donar un trofeu al màxim golejador d'aquests quatre equips, comptant amb l'ajuda de quatre esponsors, un da cada poble, en Pep Alou esponsorizarà el trofeu pel jugador del S'Horta i S'Hiper d'Or es del Cala d'Or, Autos Rigos es de s'Alqueria i Autos Manbar CB es de Santanyi.

A final de temporada s'entregaran els trofeus a una festa sopara de sa que en parlarem a nes números següents.

Hi haurà gent que pensarà que en lloc de donar-lo a nes màxim golejador s'hauria de premiar una latre qualitat: entrega, disciplina, etc... però per aquests hem pensat que hi pot haver punts de vista, que ningú veu es futbol de sa mateixa manera i que desgraciadamente el millor és el que hi marcat més gols, perque aquest, mirant les actes, serà el mateix per tothom.

Maties

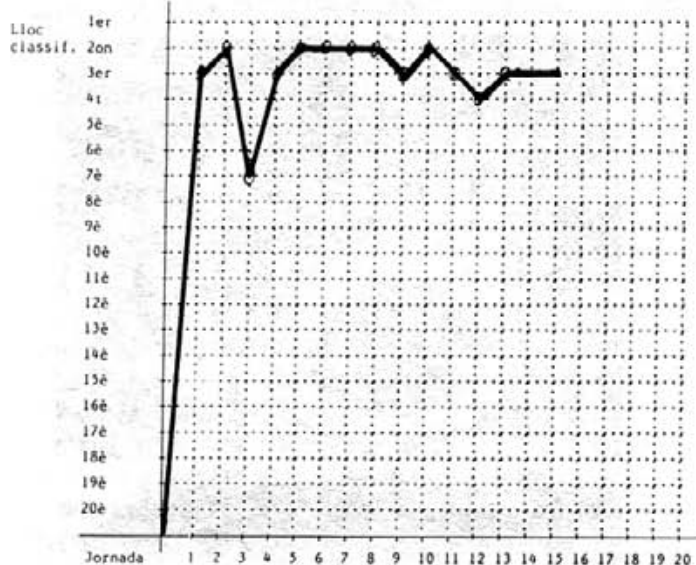

Cala D'Or

Analisis trajectòria del Cala d'Or

Des de sa pretemporada hem pensat que ses nostres aspiracions van molt més perdamunt que conserva sa categoria, sempre hem pensat que podem estar de dalt i de moment s'està aconseguint. Només falta ampliar un poquet sa plantilla ja que es un poc curta. Dels equips amb sos que hem jugat els mes m'han agradat han estat el Portmany, Manacor i Santa Eulalia. Del Portmany destacaria sa seva agresivitat i pressió per tot es camp. Del Manacor sa calitat de tots es seus jugadors, que a qualsevol moment te podem resoldre es partit i del Santa Eulari tècnicament és molt bo, però psicològicament no estan a tope debut a sa seva situació a sa taula. Crec que el Manacor és el favorit per esser camió però mai sa sab.

Seminario I

RESULTATS DEL CALA D'OR

- Cala D'Or 1-Maganova 0 (Torreblanca)
- Soller, 1-Cala d'or 3 (Xisco Riera 2, Edu)
- Cala D'Or 1-Pormany 1 (Xisco Riera)
- Llosetense 1-Cala D'Or 3 (Seminario 2, Torreblanca)
- Cala d'Or 0-Alayor 0
- Isleño 0-Cala D'or 2 (Torreblanca, Xisco Riera)
- Cala d'Or 3-Badia 0 (Seminario, Loren 2)
- Poblense 1-Cala d'or 1 (Torreblanca)
- Cala d'Or 2-Manacor 4 (Gori, Torreblanca)
- Paguera 2-Cala D'or 3 (Edu 2, Paguera)
- Cala d'Or 1-Santa Ponsa 2 (Gori)
- Arenal 3-Cala d'Or 2 (Torreblanca, Gori)
- Cala d'or 2-Sta. Eulalia 1 (Seminario, Torreblanca)
- Hospitalet 1-Cala d'Or 1 (Gori)
- Cala dor 4-Ferrerics 0 (Nacho, Torreblanca, X. Riera, Edu)

HIPER D'OR

TROFEU MAXIM GOLEADOR CALA D'OR

Torreblanca.....	8
Xisco Riera.....	6
Edu.....	4
Seminario.....	4
Gori.....	3
Loren.....	2
Nacho.....	1

Contabilitzades les 15 primeres jornades

restaurant bar

bona taula

calonge 658202

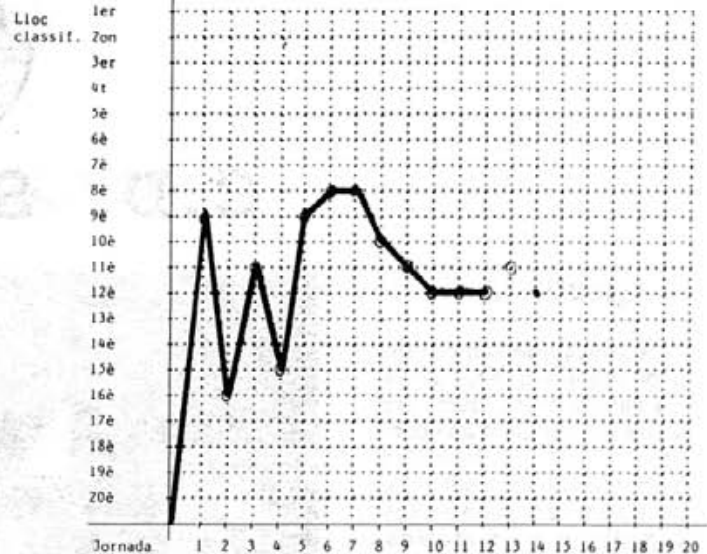
C.D. Alqueria

Jaume Rigo

Després de 14 jornades disputades i, superat ja el primer terç de lliga, el CD Alqueria es demostra com un equip irregular, capaç de perdre el més fàcil i guanyar el més difícil. Ha aconseguit 6 punts lluny del seu estadi i tan sols 5 a ca seva, cosa que significa una millor efectivitat quan actua de visitant.

A s'Alqueria, l'únic parti totalment convicent el realitzà contra el Son Roca, vencent per 3-0. Els partits més ben jugats han estat precisament els de màxima rivalitat, dins Campos (logrant la victòria per 2-3) i a terres concarrines, amb un resultat històric de 0-4 que mereix un comentari més detallat.

A Cas Concos, a part de que l'Alqueria va evidenciar una superioritat abrumadora, reflectida en 4 gols al marcador (2 den Vallbona Bonet i 2 den Flores), es varen aconseguir una sèrie de records que cal recordar: el Cas Concos no perdia dins el seu camp per una diferencia tan ampla del gener de 1982; no perdia cap partit a ca seva del maig de 1988. Per altra banda, el CD Alqueria feia 6 anys i mig que no marcava 4 gols actuant de visitant.

Es pot afirmar amb tota seguretat que l'Alqueria li té menjada la moral al Cas Concos. la història és eloquent: El Cas Concos no guanya a l'Alqueria en partit oficial del març de 1978 i amb els 7 darrers partits oficials que han jugat ambdós equips, el Cas Concos només ha estat capaç de marcar un gol. Els resultats parlen per ells mateixos.

Deixant ja el Cas Concos, hem de recordar que la línea atacant del nostre equip ha perdut temporalment el concurs del xilè Ian Christie, operat de genoll, a qui desitjam una ràpida recuperació.

RESULTATS ALQUERIA BLANCA

- Alqueria 1-V. de Lluc 1 (Christie)
- Rotlet 4-Alqueria 1 (Vallbona B)
- Alqueria 3-S. Sardina 1 (Vallbona B. 2, Christie)
- Génova 4-Alqueria 2 (Vallbona B, i Ballester A.)
- Alqueria 3-S. Roca 0 (Vallbona B, Ballester A.)
- Independent 2-Alqueria 2 (Vallbona B, Filippi)
- Campos 2-Alqueria 3 (Filippi, Flores, Ballester A)
- Alqueria 0-Xilvar 2
- Algaida 1-Alqueria 0
- Alqueria 1-Collerenc 3 (Flores)
- P. Pollensa 1-Alqueria 1 (Vallbona B.)
- Alqueria 0-Andraitx 1
- Cas Concos 0-Alqueria 4 (Vallbona B. 2, Flores 2)
- Alqueria 1-Marratxi 2 (Vallbona B)

TRANSPORTES RIGO, C. B.

LLOQUER DE CONTENIDORS
SERVEI DE GRUES GRAN TONATGE

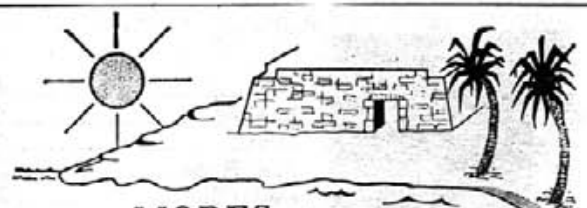
Convento, 8 - Telfs. 652243 - 652132
ALQUERIA BLANCA

TROFEU MAXIM GOLEJADOR ALQUERIA BLANCA

Vallbona B.....	11
Flores.....	4
Ballester A.....	3
Filippi.....	2
Christie.....	2

Contabilitzades les 14 jornades.

MODES JANINE

centre comercial El Pueblo, tenda n° 25
CALA D'OR

TEL. 65 78 47

C.D. S'Horta

Trajectoria

A principi de temporada esperabam a quedar entre els cinc primers, però ses coses no han anat així com esperabam sobretoto perque mai han pogut jugar un parell de diumenges seguits els mateixos jugadores, hi ha equipo per quedar amunt però de moment hem estat molt castigats per ses lesions i targetes. Es cavni d'entrendador ha estat favorable per certs jugadors i no tant per altres. En Cladera s'ho ha agafat més en serio que en Tomeu Creus ja que en Creus era massa exigent i en Cladera aguanta dins lo que hi ha.

El millor partit va ésser contra el Sant Jordi, ja que

varem guanyar al lider sense passar pena. L'equip que més m'agradat és el Pla de Na Tesa del que destacar se força física i s'esperit de lutxa.

Destacaria la labor den Gaspar, en pau i en Vaca per

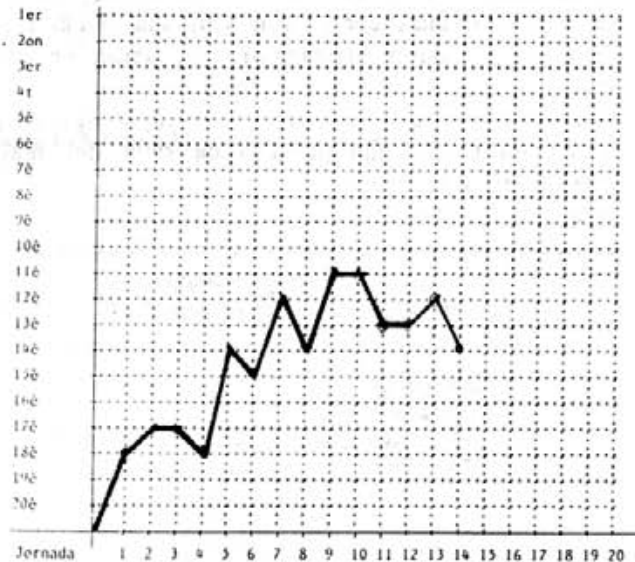
sa seva regularitat i entrega.

Es futur del S'Horta enguany és aguantar dins se segona regional i pens que l'any que ve hi haruà molt de canvis.

Crec que el Pla de Na Tesa i Es Port de Soller son els que tenen més possibilitats de quedar campions. Noltros amb un poc de sort porem quedar entre el cinc i el deu.

Tomeu de Ses Coves

Lloc classif.

JOSEP ALOU JULIÀ

LAMPISTERIA*CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR*PISCINES

C/. J. Prohens, 24-07669 S'HORTA
Tel (971) 575261

TROFEU MAXIM GOLEJADOR C.D. S'HORTA

Futri.....	4
M. Roig.....	3
Dino.....	3
Juan Ramón.....	2
Pedro Suasi.....	2
Algaba.....	2
Algaba.....	1
Gaspar.....	1
Vaca.....	1
Nevado.....	1
Juli.....	1

RESULTATS DEL CD S'HORTA

- Port de Soller 4-CD S'Horta 0
- CD S'Horta 2-Sta. Mària 5 (Futri, Aznar)
- Espòrlès 2-CD S'Horta 1 (Algaba)
- CD S'Horta 2-Barracar 2 (Futri, Aznar)
- CD S'Horta 2-Pla de Na Tesa 1 (Dino 2)
- Buger 1-CD S'Horta 0
- CD S'Horta 5-Mariense 2 (Gaspar 2, Futri, Suasi 2)
- Sta. Eugenia 1-CD S'Horta 1 (Futri)
- CD S'Horta 4-J. Sallista 1 (Nevado, Vaca, M. Roig 2)
- Ferriolense 3-CD S'Horta 1 (Juli)
- CD S'Horta 0-Valldemosa 1
- Consell 2-CD S'Horta 1 (M. Roig)
- CD S'Horta 2-Sant Jordi 1 (Juan Ramón, Dino)
- Puigpunyent 2-S'Horta 1 (Juan Ramon)

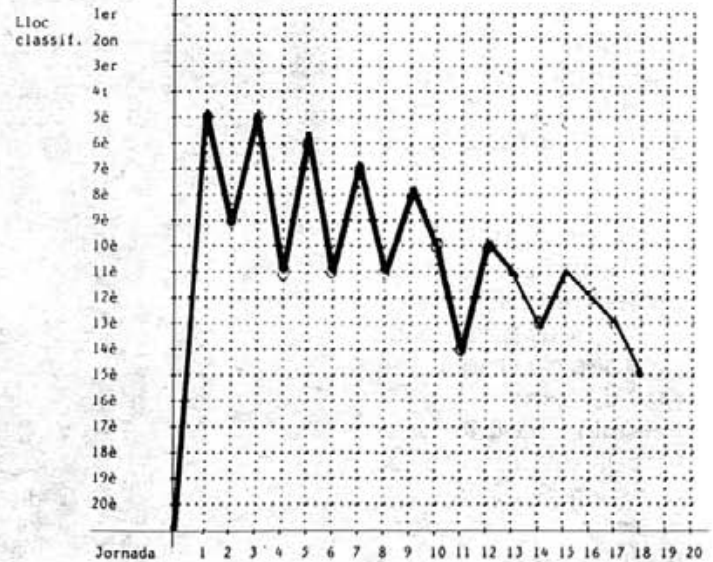

C.D. Santanyí

Ses aspiracions de s'equip son acabar dins els 7 primers, de moment no s'estar aconseguint debut a que hi ha bastanta gent tocada i per circumstàncies inexplicables l'equip no respon encara que hi ha plantilla per aconseguir s'objectiu primordial. Hem de seguir luxant per estar a dalt i amb un poc més de sort amb ses lesions ho podem aconseguir. D'entre sa plantilla no destacaria cap jugador en concret. Des equips que he vist es que més m'han agradat son l'Esporles i la Victòria.

Pens que tots dos estan bastant compensats tant tècnica com físicament. Crec que tant l'Alcudia com l'Esporles i La Victòria ho tenen bastant clar per jugar sa lliguilla i el Montuiri, Ferriolenc, Alaró, Calvià i Ses Salines poden esser els rivals juntament amb les altres 3 del Santanyí per quedar dins els 7 primers.

Després d'uns anys varem tornar tenir un

altra derbi Santanyí-Ses Salines amb victòria salinera per 1-2, crec que s'empat hauria estat es resultat més just, però el Salines va concretar més davant sa porteria contraria i el Santanyí va crear bastant de perill, però no va saber concretar ses jugades per aconseguir empatar.

Joan Serra

AUTOS MANBAR C.B.

Servicio Oficial

C/. Sebastiana Cler, 5
Telf. 163106-07 07850 - SANTANYI (Mallorca)

TROFEU MAXIM GOLEJADOR SANTANYI

Amengual.....	7
Garrido.....	4
Cabello.....	3
Paniza.....	2
Miguel.....	2
Duran.....	1
Vidal l.....	1
González.....	1
Reina.....	1

Contabilitzades les 18 primeres jornades

RESULTATS DEL SANTANYI

- Santanyí 2-Espanya 1 (Reina i Gonzalez)
- Ferriolense 1-Santanyí 0
- Santanyí 1-Arta 0 (Cabello)
- La Unión 4-Santanyí 2 (Paniza, Cabello)
- Santanyí 2-Alaró 0 (Amengual, Vida I)
- Calvia 5-Santanyí 4 (Amengual al 3 (p) Garrido)
- Santanyí 2-Esporles 0 (Cabello, Garrido)
- Margaritense 2-Santanyí 0
- Santanyí 4-Murense 0 (Amengual 2, Garrido, Miquel)
- Poblense 1-Santanyí 0
- Santanyí 1-Ses Salines 2 (Paniza)
- Ses Sencelles 0-Santanyí 1 (Garrido)
- Santanyí 0-Escolar 1
- La Victòria 5-Santanyí (Miquel)
- Santanyí 1-Pollensa 1 (Amengual)
- Soledad 1-Santanyí 1 (Duran)
- Santanyí 0-At. Rafal 1
- Alcudia 2-Santanyí 0

TONI CAPO COMPANYY

-Nom i llinatges
-Toni Capó Company

-Data de neixement
-13-9-46

-Càrrecs

-Electricista, batle i president. Duc 25 anys d'electricista, dos de president del S'Horta i dos de batle.

-Es compatible ésser batle i president al mateix temps?

-No gens perquè és molta feina i mai fas el gust de tothom.

-Quin objectiu té el futbol de S'Horta aquest any?

-Ja que de moment no influeixen molt els resultats mirarem de millorar la situació actual i quedar bé dins la categoria.

-Quin pressupost teniu enguany?

-1.200.000 ptes.

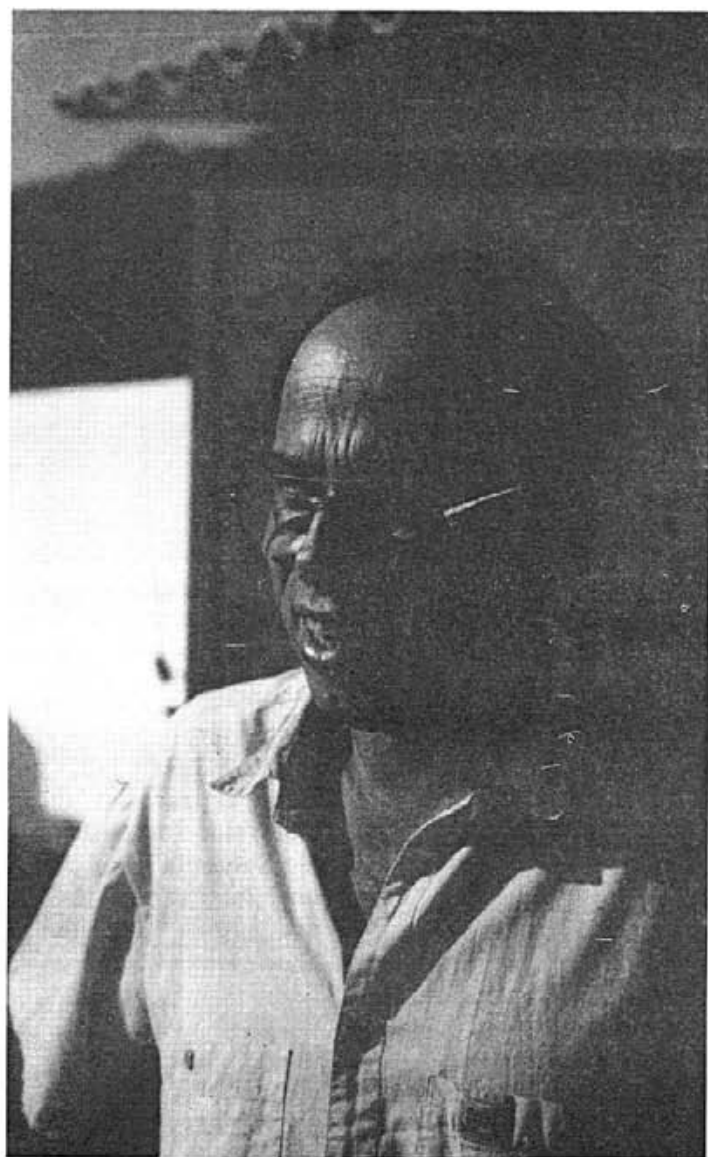
-Contau amb subvencions oficials?

-Sí, la del Ajuntament de Felanitx.

-Quan costa posar un anunci al camp?

-10.000 ptes, mes IVA

-Com són les relacions econòmiques amb els jugadors?

-Tots tenen sabates de futbol. Si guanyen un partit a fora tenen

1200 ptes. per jugador i si guanyen dins S'Horta tenen 600 pesetes de prima. Per altre banda als jugadors de fora poble les pagam la bencina.

Quins equips inferiors tenim?

-Juvenils i alevins

-Com ho teniu organitzat amb els equips inferiors?

-Tot consta amb els pressupost que abans ha anomenat, además els juvenils rifen una cistella de Nadal

per després anar-se'n de viatge.

-Va molta gent de Calonge al futbol de S'Horta?

-Sí, qualche vegada, segons el partit

-Teniu preparada qualche millora al camp?

-Estam arreglant el terreny de joc i miram de posar més il·luminació.

-Estas ben aferrat a la cadira presidencial?

-Sí, tot el que puc

-Quins són els problemes més comuns dins el futbol de S'Horta?

-Problemes pràcticament no n'hi ha i els que hi ha són petits i bons de resoldre

-Consideres que la directiva és completa?

-Sí, perquè cada un fa la seva feina i un poc més

-Com són les relacions amb els equips veïns (Cala D'Or, S'Alqueria, Santanyi i Felanitx)?

-No tenim cap problema amb ells

-Com penses passar la nit de cap d'any?

-Acabar la nit de cap d'any bé i començar l'any nou bé.

-Que demanaries als reis?

-Més humor per seguir endavant.

Guillem de Sa Vinyota

Gram-Verd

Macià Adrover i Joan Bermúdez

Mantenim i obres jardineria
Especialistes en grames, plagues i malalties

C/ Mn. Toni Vadell, 29 -Tel. 658223
(Ca'n Paulo) 07669 Calonge

DUES PROMESES DEL FUTBOL CALONGI

Aquest dos jovenets són, podriem dir, sa nova ona d'es futbol calongí, ja que són els més joves del federats, encara tenen molts que aprendre però ganes i coratge no lis fa falta.

TOMEU ROIG (Ses Coves)

- Ets es capità no?
- Si
- Quants d'anys tens?
- 12 anys
- A quin lloc jugues actualment?
- Extrem dret
- De quin equip de primera divisió ets? Del Barça o del Madrid?
- Del Madrid
- Quin jugador del Mallorca t'agrada més?
- Ezaqui Badóu
- Quin jugador del Madrid t'agrada més?
- Hugo Sánchez
- Quin jugador t'agrada més de la Selecció?
- Butragueño i Manolo
- Quan siguis gran, amb quin equip t'agradaria jugar?
- De moment amb el S'horta

GUILLEM MAS (Bar Esportiu)

- Quants d'anys tens?
- 13 anys
- A quin lloc juges?
- Porter titular
- De quin equip ets?
- Del Madrid
- Quin jugador del Mallorca t'agrada més?
- Alvaro
- Quin jugador del Madrid t'agrada més?
- Butragueño i Martín Vázquez
- Quin jugador t'agrada més de la Selecció?
- Zubizarreta i Manolo
- Quan siguis gran, amb quin equip t'agradaria jugar?

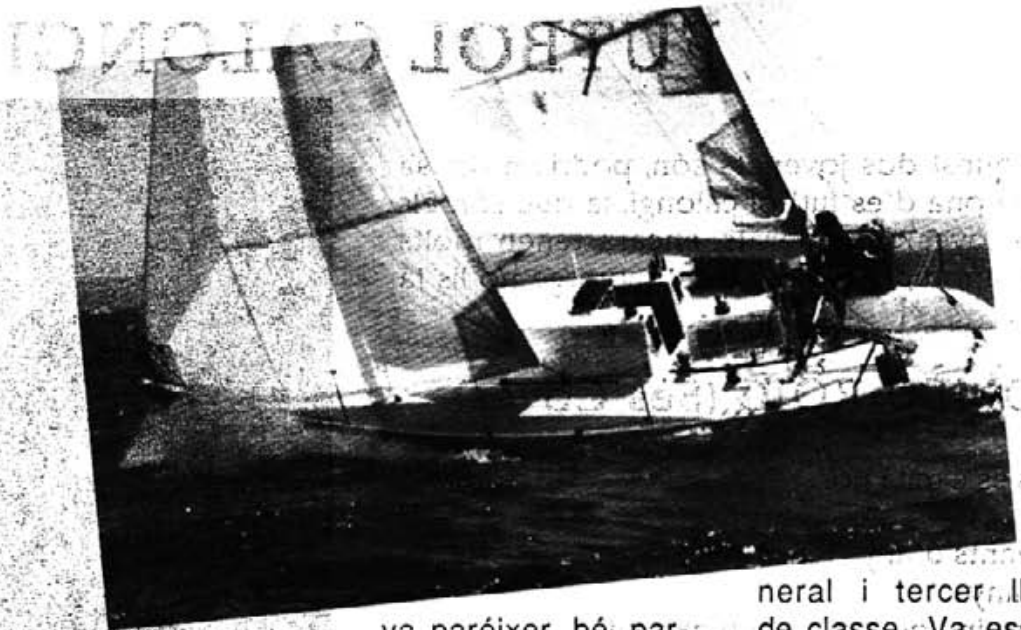
- Prendre el lloc a Paco Buyo del Madrid
- Vos agradava en Miquel Ramis com a preparador?
- Tomeu i Guillem: Si molt.
- Quin entrenador teniu ara?
- Tomeu i Guillem: Joan Julià de Ca's Concos
- Quin us agradava més?
- Tomeu i Guillem: Si els poguessin tenir a tots dos millor
- Tomeu, que t'han de dur els reis?
- Unes bones sabates de futbol i doblers per a comprar una moto
- I a tú Guillem?
- Un equip de porter amb uns bons guants i una pilota

Guillem de Sa Viñota

KYO: VELA, NOU ESPORT A CALONGE

KYO és un puma 34, un vaixell de vela de 34 peus, és a dir uns 10,70 metres, i fabricat a Espanya. En Kyo ha estat dues vegades campió d'Espanya a sa seva classe quan es seu propietari era En Guillem Duran.

S'afició a sa vela a Calonge no es d'ara, però fins fa poc no molts l'han poguda practicar perquè sa vela és molt costosa. Varem començar a practicar fa tres anys anant els caps de setmana a Cabrera amb en MéraK (nom d'una estrella) i a partir d'aquí un grup d'amics, que un d'ells, En Joan Grimalt avui té un vaixell que es diu

Lliure (Doufour-28) va començar a aficar sa vela dins es cap des Calongins.

Al club nàutic de Sa Ràpita, es passat dia 8 de desembre s'havia de disputar es premi Agama i jo ho vaig dir a En Joan Puig, En Joan Grimalt, En Miquel Taconer i lis

va paréixer bé participar-hi. Per primera vegada ells participaven a una competició oficial.

Dins sa regata hi havia tres modalitats: vaixells regaters, que estan únicament fets per a fer regates; vaixells creuers que van des de es grup I al grup V, que venen a ser vaixells standard; i s'altre grup és es des més petits.

Se varen inscriure 15 vaixells des quals en sortiren 13. Sa regata consistia en sortir de Sa Ràpita, passar per na Conillera, Na Foradada i tornar a Sa Ràpita amb un recorregut total de 23 milles, qu'dant classificats d'esprés d'una sortida de novatos en tercer lloc de sa ge-

neral i tercer lloc de classe. Vareser tal s'alegria, que varem decidir participar a sa que es va fer dia 10 a Sa Ràpita, patrocinada per Nins amb una mateixa participació de vaixells, afegint un tripulant d'excepció: En Toni Ganxo. S'itinerari era de 17 milles i consistia en sortir de Sa Ràpita cap a cala Pi, Sa Colònia de Sant Jordi, per darrera s'illa de na Corberana, amb un vent de consideració de 20-25 nus i ratxes de 30. Just al moment de virar a s'illa de na Corberana, quan es vaixell anava més escorat, perquè es vent havia augmentat molt i es mariners que venien feien banda (asseure'se amb ses cames cap a defora la sa

PINTURAS

C/. General Barceló, 27-A
Tel. 55 32 58

C/. La Rosa, 2
Tel. 55 57 93

07500 MANACOR (Mallorca)

part més alta de's vaixell) passat a una distància d'uns 20 metres de ses roques es va rompre es timó, i no va importar dir-lis que s'aixecassin i fes cadascú sa seva labor designada, i a dins es temps record d'un minut i mig a 2 minuts vàrem posar es timó de fortuna, arribant al 5è lloc de sa general i es 2on de classe, havent superat en

un lloc sa classificació de sa regata anterior.

A dins es moments que ens vàrem trobar mésapurats per sa rotura des timó, vaig pegar un parell de crits perquè es moguessin aviat per a arreglar ses veles i poder governar es vaixell, en aquests moments vaig veure que tots estaven molt regirats i un d'ells aferrat al

pal: En Toni Ganxo.

Després de s'èxit i d'ets ànims des regaters professionals hem pensat participar a totes

ses regates que se facin a s'illa. Just me queda dir que no se pot valorar que és navegar en vaixellfins que s'hi ha navegat i anim a tots ets al.lots a participar quan vulguin i jo molt agrait els convidaré perquè això és una de ses maneres per poder passar es temps sense anar a s'Eixam ni fer vida dins un bar.

Toni Taconer

IAN GEORGE CHRISTIE MUNIZAGA

-Data i lloc de neixement

-24 de juny de 1962 a Valparaiso, Xile

-Equips a on has jugat
-Mariposinos (Xile), Alqueria Blanca i Cala D'Or

-Temporades jugades a Mallorca

-3 temporades amb s'Alqueria Blanca i 2 amb el Cala D'Or

-L'any passat amb s'Alqueria, quants de gols vares fer?

-Crec que en vaig fer 22

-De quina demarcació jugues?

-Interior esquerra

-Resumeix amb el que dius d'aquesta temporada la trajectòria particular a la del teu equip

-Podria anar millor, ja que hem tingut molta mala sort porque hi ha bona plantilla

-Que et va passar?

-Vaig tenir fractura de lligaments creuats interiors. La lesió no va venir arrel d'una jugada fortuita sinó que es producte del desgast amb el temps del futbol

-Quan podràs tornar a jugar?

-Segurament febrer o març

-Analitza la teva trajectòria esportiva

-El futbol és un esport que sempre m'ha agradat molt, tal vegada hauria pogut arribar a esser professional, però pels meus pares i pels estudis no ha pogut esser així

-Aspiracions com a futbolista?

-Als meus 27 anys no n'hi ha cap, només seguir com un altre esportiste normal

-Diferències entre el futbol de Xile i el mallorquí

-La diferència és que al futbol Xile com tot el Sudamericà es més individualista i l'espanyol és un futbol més de conjunt i força.

-Quines coses fas com rehabilitació?

-Gimnàstica general a Porto Colom

-Definit com a futbolista

-Som un jugador que cerc molt els regats i les jugades individuals.

-Quin equip t'agrada més de la primera regional d'anguany?

-El Xilvar

-Com acabarà enguany s'Alqueria?

-Sí la sort ens acompanya un poc, crec que quedariem dins el vuit primers.

Guillem de Sa Vinyota

planes d'opinió

Secció en la qual hi pots dir el teu parer de tota cosa.

NI MILI, NI EXÈRCIT

Avui s'ha despert la polèmica. El conjunt de partits d'esquerra i de dreta volen reduir la mili. Alguns inclús plantegen la seva possible desaparició. Per altra banda les enquestes d'opinió reflecteixen un consens molt elevat a favor de la seva disminució o desaparició. Fins i tot alguns sectors del "nostre" exèrcit -sempre democràtic i tan a favor del que pensa la gent del poble- diuen que veurien en bons ulls una petita reducció.

Per nosaltres, organitzacions antimilitaristes i a favor del dret a la insubmissió, la qüestió no és exclusivament una reducció de la mili, ni lògicament la integració en ella de les dones.

El problema radica en el per què de l'existència d'un exèrcit. No veim, ni per casualitat, cap raó de pes per la seva continuïtat. La reducció de mili és un pegat, la seva desaparició un alleujament, però ni una cosa ni l'altra resolen el problema d'una jerarquizació militar amb un pensament antipopular de servei als interessos més reaccionaris i dèspotes de les classes dominants. Un exèrcit que té i ha tingut un interès històric i actual d'oposar-se als interessos populars: recordem la insurrecció contra la República, el 23-F, els seus continus cridaments a favor de l'OTAN i en contra la llibertat d'autodeterminació dels pobles. Ells continuen actuant baix el famós lema d'una "Espanya grande e indivisible".

Un exèrcit que a Burgos i a altres ciutats vol realitzar Setmanes Culturals del Soldat.

Un intent subtil d'amagar durant uns dies la realitat sagnant de la vida de milers de soldats, molts dels quals moren en suïcidis o accidents conseqüència de les condicions infrahumanes, de la inseguretat de l'armament o dels accidents de tràfic degut a l'obligatorietat de desplaçament que han de fer els soldats per no realitzar la mili a casa. Dades de l'any 1987 donen un resultat de 188 soldats morts per una jerarquia militar autoritària, masculista i reaccionària.

A la vegada els tribunals militars preparen els Consells de Guerra per jutjar als insubmissos. Uns insubmissos que lluiten contra l'exèrcit i la mili i que seràn jutjats per una de les parts implicades en el conflicte -els propis militars- i per un còdic militar aprovat per les Corts el 85' que perpetua una jurisdicció especial pels delictes militars, una llei que actualment està abolida en la majoria dels països del nostre voltant.

Haurem de destinar el màxim d'energies per evitar aquests injustos Consells de Guerra.

La Insubmissió no és un delictes, és un dret a no fer la mili.

Les organitzacions antimilitaristes signants d'aquest grup d'acció per la Pau i el de sarmament assemblea de dones, ateneu llibertari-estel negre, MOC, MCI, volem denunciar la hipocresia d'aquestes "Setmanes Culturals" i et convidam a afegir-te a la nostra crida i als actes de resposta contra elles.

**FORN I COMESTIBLES
ADROVER**

*us desitja
un Bon Nadal*

Rafael Adrover 5 - Calonge

Tel. 657667

**Estanc
Margalida Barceló**

Avinguda de Bèlgica, 18
Tel. 657630

Cala D'Or

16 ANYS LLUITANT PEL MEDI AMBIENT

G.O.B. Santanyí

"Mitja dotzena" i qualcú més a favor de la Mondragó

Durant les darreres setmanes Mondragó ha estat el centre d'atenció en els mitjans de comunicació insular. Inmediatament acabades les eleccions, davant la imminent aprovació de dos projectes d'urbanització per part del Consistori, el GOB i el Grup Escolta i Guiatge de Mallorca iniciaven una intensa campanya per convèncer els polítics sobre la necessitat de conservar Mondragó.

Dita campanya cristal·litzava primerament en una manifestació a la Plaça Major de Santanyí, on es llegia un manifest subscrit per 55 entitats i on estava previst que actuarien els grups musicals Coa Negra i L'Altina, que no pogueren cantar a causa de la intensa pluja. No obstant això ens donarem per satisfets: l'acte reivindicatiu s'havia complert i s'havien concentrat més de 4.600 persones, un nombre considerablement superior als "sis de sempre", als quals el batlle havia al·ludit amb el seu cinisme habitual en diferents ocasions a la premsa. A aquest grupet faltava afegir-hi, a més del conjunt heterogoni d'entitats que donaven suport al manifest, els partits polítics com PSM, PSOE, CDS i fins i tot, UM, que a l'any 1984 havia votat en contra d'una proposició de llei de protecció de Mondragó.

Aleshores, davant la proximitat d'una derrota política, el Govern, després d'haver negociat amb la companyia urbanitzadora Agroland S.A., proposa una reducció de la urbanització, consistent a convertir la zona

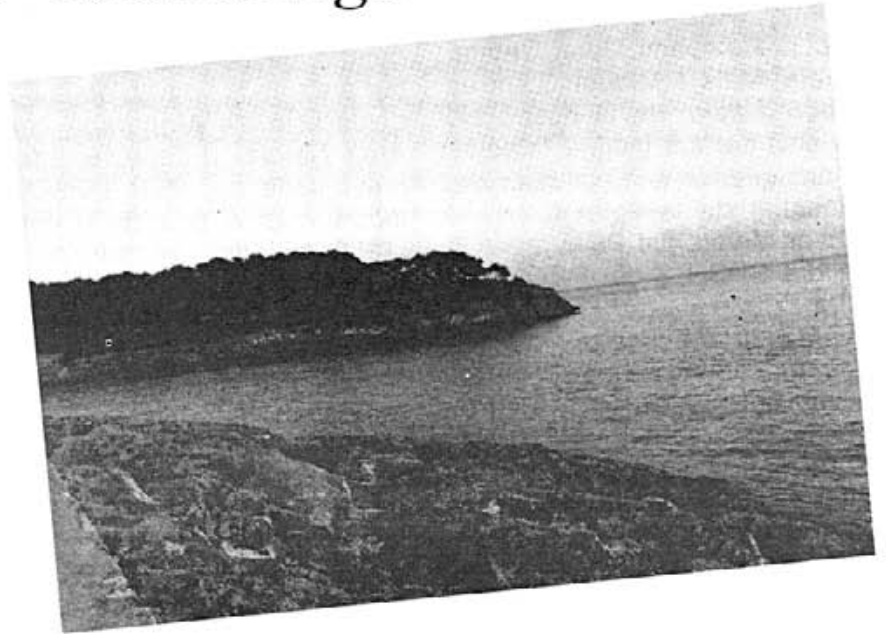
boscosa i la costa en Parc Natural de titularitat pública i reduir a la meitat les altures dels edificis hotelers. Amb això les zones verdes de la urbanització s'haurien d'haver mantingut amb doblers públics.

En aquest estat de coses arriba el divendres, dia 10 de novembre, un dia clau, però gens decisiu. Al matí Maties Barceló, regidor del PP, presentava la dimissió. De tots eren sabudes les discrepàncies que hi havia en el si de la majoria municipal, però dit regidor fou l'únic que tingué la suficient integritat per fer la passa endavant i enrolar-se en el nombrós grup dels "sis de sempre" que advocava a favor de Mondragó.

A la nit, concretament a les 22h., començava el ple, però en aquesta ocasió no tots els ciutadans tenguérem els mateixos drets. Als qui no erem simpatitzants o membres del PP, la policia local ens impedí l'accés

a la Sala, al·legant que ja estava plena; però sabem que això no era cert, ja que Joan Mayol, amb la seva condició de diputat al Parlament de la Comunitat Autònoma pel PSM, pogué comprovar que encara hi havia lloc. Comuniarem aquest fet al jutge de pau, el qual ens envià a la Guàrdia Civil, on formularem la correspondent denúncia.

Davant la impossibilitat d'accedir a la sala de plens ens concentràrem davant l'Ajuntament, allà poguèrem constatar dos fets; en primer lloc, hi havia determinades persones que, sense ser regidors ni polítics municipals, entraven i sortien com si fossin a casa seva; en segon lloc, a part de la Policia Municipal, hi havia "un grup de veïns" que s'encarregaven de la seguretat de l'edifici, fent ús d'una espectacular violència. En realitat es comportaren com un

estol de gorilles. Un d'aquests veïns era Joan Vidal ("En Simonet"), l'ex-regidor del PP que substitueix a Maties Barceló. Davant els atacs nosaltres adoptarem una actitud pacífica, entre altres coses perquè no ens agrada que maltractin cap criatura vivent.

Mentre simpatitzants del PP agredien a pacífics ciutadans, a la Sala el batlle, Cosme Adrover, i els regidors del PP: Marc Vallbona, Andreu Bennassar, Sebastià Company, Joan Cabrer, Joaquín Salis i Miquel Galmés votaven a favor de la destrucció d'un dels darrers indrets intactes que ens queden a la nostra costa. El resultat de la votació era el següent: 7 vots del PP a favor, 3 vots del CDS i 2 del PSOE en contra.

A la sortida de la sessió plenària, com l'infant que ha fet una malifeta i tem donar la cara, el batlle no s'atreveïa a sortir de l'Ajuntament a causa de la justificada indignació popular. Per això va sol·licitar les forces de la Guàrdia Civil i eren les 2'30h. quan sortis de la Casa Consistorial, enmig d'una pluja de monedes.

En el moment en que pareïa que tot estava perdut, el Govern decideix la compra de Mondragó per 1.950 milions amb la intenció de convertir-la en Parc Natural. Aquests milions s'han de pagar en 10 anys amb un interès del 12%, la qual cosa suposa un total de 3.450 milions.

Al cap d'una sèrie d'anys de lluita s'havia aconseguit l'objectiu: SALVAR MONDRAGO de

les mans dels especuladors. Es tracta d'un fet que ens omple de goig i de satisfacció, no obstant això el nostre escepticisme és pregon si analitzam la forma utilitzada pel Govern. Hi ha tota una sèrie de possibilitats diverses abans d'arribar a la compra (Llei de Conservació de la Naturel·la, A.N.E.I., Llei del sòl...). Per altra banda sembla una decisió salomònica per tal d'evitar una crisi política en el si dels òrgans autonòmics de govern; no oblidem que el PP hauria quedat en minoria si s'arriba a dur a terme la votació de la Llei de declaració de Mondragó com a Àrea Natural d'Especial Interés, presentada per PSM i PSOE. A més a més, el preu de la compra (1950 milions) és elevadíssim: si calculam utilitzant els mateixos criteris que els Magistrals de l'Audiència a la sentència d'es Trenc, la xifra no supera els 500 milions. Tampoc no hem d'oblidar que, si el Govern, hagués actuat abans que els urbanitzadors haguessin completat les diferents etapes de la tramitació d'aquests dos projectes, no hauriem d'afrontar aquestes despeses multimilionàries. Amb això el Govern ha establert un perillós precedent que podria dificultar la futura protecció d'altres espais naturals, ja que el seu argument és que la protecció del paisatge és costosa, i això li interessa, tal com demostra la política que ha duit fins ara.

Finalment, hem de dir que amb la protecció de Mondragó tots els mallorquins hi guanyam, sobretot els habitants del municipi de

Santanyí. Els centres turístics com Cala Figuera, Porto Petro, Cala d'Or podran seguir sanejant-se amb aquest "pulmó" que és Mondragó. Això convé que ho tinguin ben present els ciutadans que encara no són conscients d'aquest guany i, a més, ignoren que la pluralitat d'idees està a l'ordre del dia a la nostra societat. Ens referim especialment al "grup de veïns" que signaren un manifest paradoxalment anònim, conat que no apareixia cap nom de persona ni institució popularment reconeguda, on es parlava de la seva dogmàtica, taxativa, inqüestionable i incontrovertible "veritat".

Fotos: Toni Mestre

BOTIGA

CA'N POLLA

tel. 657045

Calonge

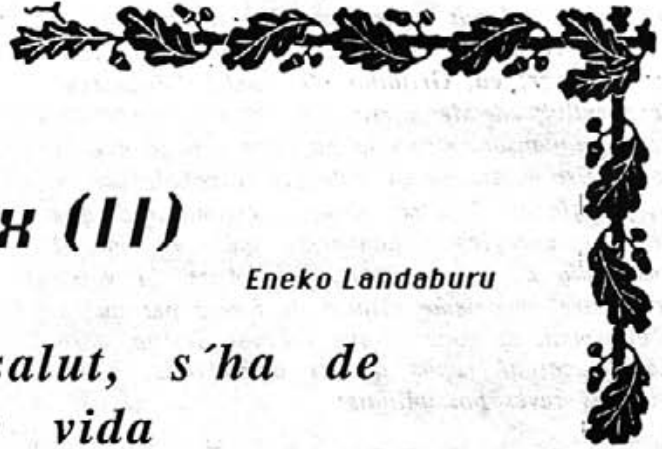
BOUTIQUE CALA D'OR

C. Santanyí. 2

CALA D'OR

Salut i Pau!

Cura't tu mateix (II)

Eneko Landaburu

Per a millorar la salut, s'ha de millorar el mode de vida

Quan algú es troba el pis inundat, la primera passa que dona és trobar l'aixeta que havia quedat oberta i tancar-la. La següent passa, és deixar lliures els desguassos* i començar a evacuar l'aigua. Davant qualsevol malaltia s'ha de revisar el nostre mode de vida per a trobar les principals fonts d'esgotament, les principals agressions, per a suprimir-les tot el possible. Sovint no és suficient amb això, i el cos necessita augmentar la dosi de Des-Cans una temporada més, per a recuperar llur energies i poder dedicar-se completament a la tasca d'evacuar els tòxics acaramullats. Així doncs, el procés de curació no es produeix pel fet d'ingerir un producte miraculós, sinó que és la conseqüència d'un treball dirigit per la saviesa innada dintra dle nostre cos (l'instint de conservació). I com tot treball necessita una certa energia i un temps determinat.

Quan més descansis, més energia estaviaras, i disposaras de més energia pel treball de curació de l'organisme, i així abans desapareixeran els teus malestars.

Evitar les fonts d'esgotament suposa canviar de costums organitzar la teva vida més d'acort amb les lleis biològiques. Aquest canvi, com suposaras, és molt mal de realitzar completament de la nit al dia. Es una cosa que necessita maduració per a que els esmentats canvis siguien bien assimilats. El que és fonamental és començar les nostres passes en un altre sentit. Al començament, abandonar els vells costums, costarà un gran esforç, però deseguida les noves pràctiques s'incorporaran a la nostra vida, i es convertiran en hàbits fàcils de dur a terme. A vegades ens veurem forçats a fer marxa arrera per haver anat massa aviat al principi.

Són molts els factors aixafants en el nostre mode de vida i tots ells estan inter-relacionats. Es per això que allò important no és complir tots els detalls a la perfecció, sino anar aconseguint una majoria global en la teva vida de forma pausada. Un petit canvi a un nivell durà, amb el temps, un altre petit canvi, i així, poc a poc, la teva vida tendrà més aspectes positius i menys negatius.

Vegem com pots anar adequant la teva vida segons les lleis que la regeixen:

-Portant una alimentació més adequada.

-Fent habitualment algun exercici físic, passejar al manco una hora seguida, tots els dies, a qualque lloc amb l'aire més pur possible, per a oxigenar-se, sense oblidar mai de sospirar (pots fer-ho fent sis passes expirant i altres sis inspirant).

-Reposar suficientment sempre que es senti cansament.

-Posar-se en contacte amb la terra sempre que sigui possible, (encara que sigui un quart d'hora cada dia), caminant per l'arena de la platja descalç, o per l'herba, o també amb les mans (treballant a l'hort, tocant un arbre...).

-Exposar la major part de la teva pell a l'aire (quan no fagi fret) i al sol (quan no encaleteix), el sol ideal és el dels matins i el dels horabaixes, no més de mitja hora per cada banda del cos.

-Evitant vestir robes de fibra sintètica, sobretot la que està en contacte amb la pell, tant de dia com de nit. Això és molt important en els malalts del cor asmàtics, alèrgics, malalts del sistema nerviós i reumàtics.

-Aprofitant sempre que sigui possible per a sortir de la gran ciutat, al camp o a la platja.

-Evitant l'avorriment i cercant cada dia fer qualcom d'interessant, qualque activitat que t'estimuli i que t'expandeixi.

-Treballar intel·ligentment per anar resolvent els teus conflictes emocionals per aconseguir estar en pau i satisfet d'un mateix. Al llarg de la nostra existència ens trobam amb imprevists i dificultats. Encara que aquestes circumstàncies que s'ens presenten poden ser elements provocadors de tensió nerviosa i patiment, és en la forma de reaccionar de cada un de nosaltres on es troba l'autèntica causa del patiment. Es conseqüència de les experiències passades (sobretot al llarg de la infància), en les quals hen tret decisions vitals inadecuades per a respondre davant les circumstàncies, que ens produeixen por, inseguretad, culpa, angoixa...

Per a desenvolupar aquest aspecte tan important pots llegir el llibre "Tus zones errònees" del Dr. Wayne W. Dyer; ed. Grijalbo. O també "Focusing" d'E. T. Gentlin; ed. Mensajero.

Davant el cansament no hi ha altre solució que el des-cans. Estimular-se amb cafè, te, alcohol, cacao, tònic, fortificants i altres drogues estimulants que gasten més energies i cansen més. Es en el descans quan el cos recupera les forces. Si volen que el nostre organisme disposi de forces per dur a terme el treball de curació que tant es desitja, serà qüestió de cercar repòs a tots els nivells, vivint cada un les seves possibilitats:

RESPOS FISIC: Sempre que es senti cansament, i al menys vuit hores nocturnes i 1/4 d'hora de sesta. Encas que no pugui dormir, estar horitzontal (millor si es tenen els peus un poc elevats i per això basta posar alguna cosa davall el matalàs), i sense cuixí és millor (ja tenim dret el cap prou temps al llarg del dia), relaxat, a les fosques o tapant-se els ulls de manera que la llum no t'arribi, en silenci o tapant-se les orelles si és impossible evitar els renous de l'ambient, en una habitació airejada i càlida.

Per afavorir la son, cal escalfar els peus si els tenen freds i posar-se una tovallola amb aigua freda si es té la ment molt agitada. Si s'aconsegueix dormir, és la forma més fàcil de reposar, ja que no s'està preocupat ni es pensa en menjar.

REPOS TERMIC: Evitar el fred excelsiu (abrigar-se, habitació càlida, fora dutxes extremadament fredes), i la calor extremada (posar-se a la ombra i refrescar-se en cas de calor, res de saunes). La temperatura ideal està entre els 18 i els 20 graus.

REPOS EMOCIONAL: Mentres estem aprenent de forma més adequada, cal evitar posar-se innecessàriament en situacions que produeixin tensió nerviosa, cercar ambients que afavoreixin la teva tranquil·litat, tria les teves pel·lícules i les teves lectures...

REPOS SENSORIAL: Evita renous, llums fortes, parlar molt (sobretot discutir)...

REPOS DE DESINTOXIACIO: Evita introduir noves substàncies tòxiques: evita el que puguis la gran ciutat amb l'aire contaminat; pren aigua poc mineralitzada o col·loca un bon filtre a l'aixeta de ta casa; evita tot tipus d'infeccions, Xarops, píndoles (a vegades és millor fer-ho paussadament, i a vegades es millor no prescindir d'elles des del principi); evita les plantes medicinals, cafè, cocacola, tabac, te, begudes gasoses, cacao, alcohol, drogues modernes, ("Hax.s, marihuana, cocaina,...),

picants, sal, vinagre, seba crua, all cruu, mostassa, farigola i altres espècies, els ulls i el que és verd de la patata, fregits (l'oli encalientit es torna tòxic, és millor cuinar sense oli ni cap greix. Excepcionalment, l'oli de cacauet o de palma, segons alguns, són més resistents a la calor.

REPOS DIGESTIU: Introduir a l'organisme totes les substàncies nutritives que necessita, evitant el màxim els productes que tinguin substàncies nocives, i alimentar-lo bàsicament d'aliments crusos (fruites i verdures) els quals contenen vitamines i sals minerals assimilables, més necessaris encara per a tota persona intoxicada. I tot això fent bones combinacions dels aliments per a simplificar la digestió i tenir les mínimes despeses d'energies. Hi haurà situacions en les quals voldrem desintoxicar-nos en més profunditat i decidirem donar a l'aparell digestiu un major descans, o fins i tot donar-li repòs absolut, deixant que el cos just s'alimenti de les reserves disponibles, com tot altre animal en situacions adverses. En els números següents desenvoluparem més aquest punt.

LA NATURALESA NO PEGA BOTS: El cos vol curar-se però necessita d'unes energies i d'un temps: És important tenir paciència (PAUCIENCIA), ja que sovint s'ha d'esperar per a veure els resultats: No es pot pretendre que es resolquin problemes que s'arrossegueu fa anys, amb un parell de dies. L'organisme té les seves limitacions. Encara que és ver que hi ha malalts considerats incurables per a la medicina, són curables seguint aquesta lògica, per ser un camí completament distint mai provat per la majoria dels metges, hi ha malalts incurables, o perquè tenen lesions ja irreversibles, o per limitacions psíquiques o socials. Fins i tot en aquests casos es pot millorar, viure a pesar d'aquestes lesions irreversibles amb mínimes molèsties, frenar el procés o fer que avanci més lentament o en darrer extrem assegurar-li una mort el més tranquil·la possible. No serveix de res fer-se falses il·lusions ja que llavors la desil·lusió és una altra agressió. Tenir una certa actitud d'abandonament, de posar tots els mitjans possibles per afavorir la vida i estar a l'expectativa, a veure el que passa. En resum, és qüestió d'aprendre a conèixer amb la malaltia mentres la tinguem.

*DESGUAS: Sortida per on pot eixir l'aigua

Miquel Ganxo Super Star

En Miquel quan començava, amb en Tomeu Sabater i en Jaume de Na Blanca. Es deien "Via Crucis"

Ja ens hem acostumat, de tan en tan, a veure en Miquel Ganxo a les seccions d'espectacles de la premsa ciutadana; fins i tot qualche vegada l'hem vist a setmanaris d'àmbit estatal. Però la darrera vegada que ha sortit a la premsa, al Balears del 16 de novembre, ens diu que la seva popularitat pot sobrepassar els àmbits locals i illencs. La notícia era que el grup "Diabéticas aceleradas" del qual ell és membre ha de

treballar amb en Pedro Almodovar, ni més ni manco. Almodovar és a hores d'ara el director de cinema més popular de l'estat espanyol als cercles cinèfils europeus i americans.

En Miquel ja ens havia parlat de les "Diabéticas" i pensàrem en la possibilitat de que actuassin a les Festes de Sant Miquel, però no varen ser més que paraules entre les quals ell ens va assegurar que si esperàvem un altre any possiblement seria més difícil, i si les coses van com pareix que van "están subiendo como la espuma en el mundo del espectáculo" -diu el periodista del diari-, no podrem ni pagar-los.

Sense dubta l'actuació més significativa que han fet va ser a la festa organitzada per n'Alaska; va ser allà on va conèixer n'Almodovar.

Els seus companys són en Pep Noguera, en Joan Bauçà, n'Antoni Socies i na Lina Mira. La música del seu "show" és la dels anys seixanta la qual combinada amb l'establert, provocatiu i sobre tot original. Sort a tots cinc i que us poguem veure prest al cinema i en viu.

**Pintures
D'or**

Calonge

"Una diabètica accelerada"

A Consolació

El passat 8 de desembre, dia de la Concepció, es va celebrar al Santuari de Consolació la presentació del llibre de poemes i prosa anomenat "Consolació".

Aquest llibre ha estat duit a terme per don Josep Grimalt i Vidal de Ca's Concos d'Es Cavaller i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Santanyí.

La festa es va començar a les 4 de l'horabaixa, on hi assistiren unes 300 persones.

En aquest llibre hi han col·laborat 51 escriptors, però a la festa només n'hi varen poder assistir la meitat.

Hi han col·laborat escriptors tant importants com: Josep Mª Palau, J.M. Llopart, Gabriel Janer Manila, Jaume Santandreu entre molts altres.

Tots els escriptors que hi assistiren, varem llegir el seu escrit, amb uns notables aplaudiments del públic.

El llibre, a la portada du un retrat d'un racó de Consolació, fet per don Josep Mª Font i entre el llibre es poden veure diferents dibuixos de Consolació, creats per pintors de la nostra vila.

A lo darrer del llibre, es veu la música i la lletra d'una cançó que es diu DAU-VOS PAU I SERENOR a la Mare de Déu de Consolació de Santanyí, creada la música pel Pare Antoni Martorell i la lletra per Miquel Gayà.

A la festa ha va actuar la Capella Oratoriana, dirigida per Gori Mareús, que va cantar la

cançó anteriorment esmentada i unes altres al llarg de l'horabaixa. També en el mateix acte, el rector de Santanyí Sebatjà Salom, va fer la benedicció d'una còpia de la Mare de Déu de Consolació, per ser posteriorment instal·lada a

l'Església de Ca's Concos.

L'acte acabà amb un refresc variat per a tothom.

Els llibres es poden adquirir a l'Ajuntament o a les diverses parròquies del terme.

Pere Ferrer

Ferrà i Juan, Miquel Ramon (Palma de Mallorca 1885 — 1947) Poeta i assagista. Fill de Bartomeu Ferrà i Perelló, estudià dret i filosofia i lletres a Barcelona, i ingressà al cos d'arxivers i bibliotecaris. Residí a Gijón (1911-13), on exercí a la Biblioteca Jovellanos, i a Barcelona, on fou bibliotecari de la universitat i de la facultat de medicina. Fundà i dirigí la Residència d'Estudiants de Catalunya (1913-36). Des del 1936 residí a Mallorca, on dirigí la Biblioteca Pública. La seva obra poètica original, d'extensió molt reduïda, és recollida a *A mig camí* (1926), volum que engloba els anteriors *Cançó d'ahir* (1917) i *La rosada* (1919). Inscrit dins l'anomenada Escola Mallorquina, de la qual portà, en bona part, la direcció intel·lectual, els temes fonamentals de la seva poesia, intel·lectual i elaborada, de llenguatge depurat, són l'elegia (de caràcter intimista, expressada sota una eixuta contenció verbal) i el paisatge (idealització del món camperol, usat com a símbol de l'estat

La veu de la terra

Per Catalunya, la nostra gran pàtria, per aquesta Catalunya de nostra història i del nostre ensomni que no es circumscriu a les quatre províncies de la divisió administrativa espanyola, sinó que abraça marcades amb fites de sang, i no de tiralínies, totes les encontrades on se parla la llengua del Rei En Jaume; per Mallorca, la terra natal que estimam tant, tenim el dever d'acompanyar els nostres germans (...). Mallorca necessita el contacte estimulador de Catalunya, que li desperti les energies dormides.

El nostre únic partit ha de ser per ara el partit de Catalunya —no tal o qual partit català—; això sense perjudici de col·laborar desde el nostre lloc amb tots aquells elements polítics que lluiten pel triomf de la comuna espiritualitat, i en general amb tots els qui, des de qualsevol camp, la defensin.

sentimental del poeta); al marge d'aquesta temàtica, cal destacar els cinc poemes aplegats sota el títol *Sportswomen*. Excel·lent traductor, reuní en l'aplec *Les muses amigues* (1920) traduccions de Leopardi, V. Hugo, Vigny, Verlaine, Moréas, Carducci, D. Annunzio i Tibul·le, entre altres. Traduí també, per a la Fundació Bernat Metge, el *Diàleg dels oradors* del volum *Obres menors*, de Tàcit (1926). Col·laborà en publicacions del Principat: "Il·lustració Catalana", "Catalunya" i "La Veu de Catalunya"; d'altra banda, tingué una destacada actuació a Mallorca com a capdavanter cultural i assagista, que es concretà sobretot en les seves col·laboracions als diaris i les revistes de l'època; fundà i dirigí "Migjorn" (1906-07), revista literària que introduí a la cultura mallorquina els corrents estètics del noucentisme; col·laborà també (normalment sota el pseudònim d'*Alanís*) a "Sóller", "Correu de les Lletres" i "La Veu de Mallorca". Teòric important del noucentisme pietòric —amb el seu germà Bartomeu— i arquitectònic —amb Guillem Forteza—, n'exposà el programa en nombrosos articles, fullets i conferències. Secretari de la Comissió Editora de les Obres de Ramon Llull, preparà, amb Salvador Galmés, l'edició del *Blanquerna*. El 1962 foren publicades les seves *Poesies completes*. Fou membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans (1946). [MTaV]

Miquel Ferrà, 1909

□ Miquel Ramon Ferrà i Juan

G.E.C.

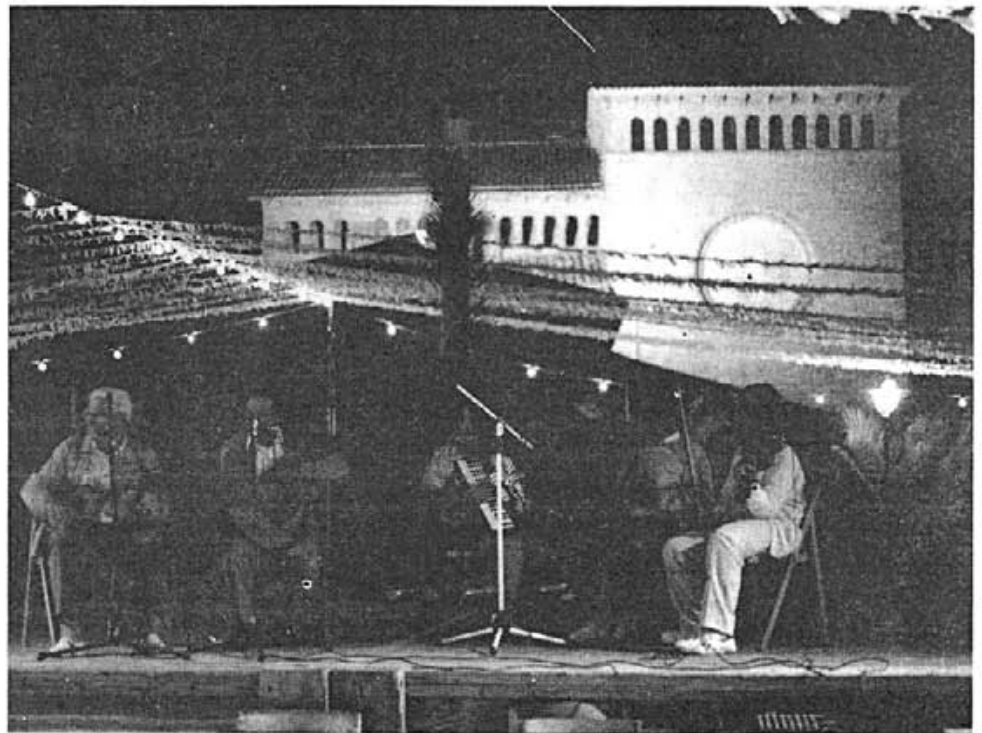
Festes

Jaume Vallbona

Quan s'acaba l'estiu, la fastigosa temporada d'estiu, pels calongins tornen les festes del patró Sant Miquel, els darrers dies de setembre. Una setmana abans ja ens sentim arribar la cosa. Quan era petit no feia més que pensar en aquells centenars de juguetes que vendrien a Calonge per esser comprades, la festa no era la cosa principal; ara és ben diferent, fa il·lusió veure la gent, xerrar i que tot vagi bé, però les juguetes fust em fan recordar com les somniava abans, amb tot això em sent decepcionat de mi mateix per a no poder sentir il·lusions tan fortes, com les d'abans per aquell cotxet, aquells jocs.

Enguany tot ha anat bé, cap denou i Sant Pere no ha fotut la festa, just un ruixat després de l'Ofici Major. L'Ofici va tenir la solemnitat que pertoca, un predicador que ens va omplir de cultura clàssica, i per acabar l'himne, dels "Goigs de Sant Miquel".

Tota la festa ha canviat molt d'aquella que En Miquel Pons en descriu a "Feste de Ballar i Córrer" (Dies i Coses 14). Cada any veim qualche cosa nova i n'esperam alguna que ja no veim, els "recorregut incògnita" per exemple. No han mancat les competicions esportives, darrera les quals sempre hi ha En Maties i Na Margalida Polla i ja són

necessàries per a la festa. Llàstima que no s'haguin repetit els concursos de gloses que En Marc organitzà; de totes maneres bé ha procurat que no faltàs el caire cultural: les exposicions al Molí d'En Blanquet, per exemple, on enguany ens hem sorprés amb les miniatures, els arbres bonsai mallorquins, i les eines de tot un món que ens ha deixat (o l'hem deixat), les eines que fins no fa gaire treballaven el camp.

Dinars i sopars en família menjant sense mesura, però això no impedeix mai anar als saraus, jocs o vetllades de plaça. Entreteniment cada nit, i una nit

extraordinària: el recital de Na marina Rossel, no record haver vist mai a aquest poble un cantant que en sortís tan aplaudit. La nit de ball popular amb els músics locals, curiablancuers i manacorins va ser una de les vetllades més autèntiques i vives, i ja em vaig haver de fotre perquè no sé ballar, i em vaig mal conformar en mirar.

Els caçadors varen organitzar la seva tirada... (i ara que hi pens, i aquelles encalçades d'aviram que no les podríem tornar fer) El partit de futbol fadrins contra casats, ja

**PERRUQUERIA
UNISEX**

*Sebastià
Roca*

SERVEI DE MANICURA I DEPILACIÓ

9h. a 1h. del matí

3h. a 8h. de l'horabaixa

i hores convenides

☎ 65.82.20

Ca'n Roca, 13 07669 Calonge - (Santanyí)

institucionalitzat, va ser, fins i tot, televisat per TVE-Balears, però no sé com serà l'any que ve amb tots els casaments que hi ha, i si he de jugar jo encara serà pitjor. No faltaren tampoc els jocs de carrer per infants.

La participació de la gent va ser bona, el temps també ajudà, i això me va comentar un amic de ciutat que va venir a la festa, trobava que la participació i col.laboració de la gent en la festa era força bona.

Pocs dies després de Sant Miquel, a Calonge tornam tenir una festeta. El dia de Sant Francesc les monges conviden als veïnats del poble per a festejar el dia del seu patró (Sant Francesc, també es el patró dels ecologistes). Va ser una festa alegre. Tots els qui anàrem gaudirem del simpàtic acolliment de les monges. Ja són alluny aquells anys que aquesta festa era

nivell que li pertoca i amb un accentuat caràcter cultural.

Una exposició "Art avui a Santanyí" amb obres d'alguns dels

eren obra d'Andreu Bennàssar, director de la Coral Sant Andreu. L'Altre concert organitzat per l G.O.B. amb Mondragó com a felix moliu, va ser fet Cor de Cambra Studium amb obres de Mozart i Haydin.

El dia de la Puríssima Concepció al Santuari de Consolació, va tenir lloc la part literària de les festes, un aconeteixement per a recordar, la presentació del llibre de poemes "Consolació" amb obres de més de cinquanta autors illencs i amb la presència de bona part d'ells.

I ara ja som a Nadal. Els tan anyorats dies de nadal; festes són totes bones però aquestes tenen quacon que es senten de manera diferent. Llegiu el poema escrit l'any 46 pel mestre Toni Rigo inspirat a Calonge "Matines al llogaret" i veureu com va sentir ell Nadal fa 43 anys.

celebrada al pati de l'escoleta, amb l'orgue Hammond d'En Marc, i ballant "la raspa" i el "cataxof".

I Sant Andreu a la vila. Cada any van a més les festes del patró de la vila de Santanyí. Per molt d'anys es llimitava a la Missa de rigor amb l'assistència de les autoritats, (les festes realment populars són les de Sant Jaume). Ara les festes del patró agafen el

més coneguts artistes de la pintura i escultura que treballen al terme, una interessant panoràmica de l'art que es produeix aquí, i dels més diversos corrents.

Dos concerts varen tenir lloc a la mateixa hora. Un al teatre principal on van actuar la Coral Brotet de Romaní, i la Coral Sant Andreu: bona part de les peces

MOLTS D'ANYS
I
BONES FESTES

Matines al llogaret

Tothom al poblet
va alegre i content;
de goig i alegria
esclata el jovent.

Es nit de Nadal,
i, onsevulla aneu,
cançons i guiternes
només sentireu

Passen la vetlada
rient i folgant,
uns en xerradissa,
els altres ballant.

Quan la campaneta
amb sons argentins
per a la gran festa
convida els veïns,

els joves, els vells,
els nins i les nines,
ningú no roman
sense anar a Matines.

Mai heu vist el temple
tan il·luminat:
sembla que del Cel
la llum ha baixat

a rebre el misteri
que s'ha d'acomplir,
i a pastors i àngels
mostà el bell camí.

A la nau central
veïs el llanterer;
tot penjant, de neules
una cua en té:

tantes com setmanes
hi solen mancar
perque la Quaresma
vegem arribar.

Amb música alegre,
semblant aucellets,
canten nadalenques
els escolanets.

A dins l'humil cova
amb neules penjant,
a la mitja nit
neix el Déu Infant.

I per dins l'església
plena com un ou,
ressonen cadències
del vou-verivou.

Les millors tonades
de la pagesia
canten alabances
al Fill de Maria.

Tothom la Sibil·la
espera amb delit;
cap any l'ha cantada
un nin tan petit.

Es l'escolanet
de més bona veu;
vos agradarà
quen el sentireu

Puja dalt la trona,
l'espasa a la mà,
s'imposa el silenci,
comença a cantar.

Ens diu amb veu clara:
"Vindrà l'Anticrist
abans del Judici
i el món farà trist.

A mars, fonts i rius
tot ho cremarà
el gran foc del Cel
que davallarà".

La gent astorada
sent les profecies
que ens arribaran
a les darreries,

ans que Jesucrist
que és Rei absolut
a cada-u doni
com s'ha merescut.

Quan ja la Sibil·la
amb to suplicant
prega a la humil Verge
perque el seu Infant

del foc de l'Infern
ens vulla guardar,
un raig d'esperança
ja torna brillar.

La missa és oïda
molt devotament,
i a rebre el Senyor
s'acosta la gent.

Veus quina caseta
i un camioiet?
Oh quantes d'anyelles
guarda un pastoret!..."

El nin satisfet
mai diria prou;
però l'escolà
de claus fa renou.

Surten de l'església,
se'n van a dormir.
L'endemà la festa
comença dematí.

Com és gent pagesa
que té bestiar,
de freixura tendre
serà el berenar;

coca bamba fina,
torró casolà
i mistela dolça
mai no hi sol faltar.

El deli és gran
en tot el veïnat;
en quatre grapades
el ball s'és armat.

Ferreguets, panderos,
flautes, flabiols,
ximbombes, guiternes,
xiulets, picarols.

Dolça melodia
ressona en l'ambient;
és l'amor que canta
al cor del jovent!

Què dolça és la festa
en el cor del fred:
avui tot somriu
en el llogaret!

A veure el "Betlem"
després tothom va
portant els menuts
que el volen guaitar.

Un nin tot gojós
duu de sa padrina
una pessa grossa
per dar a la bacina.

Son pare li diu:
-"Mira, Toniet,
que n'és d'agradós
el Bon Jesuset!..."

Josep i Maria
ben al costat seu;
més endins, muntanyes;
i allò blanc que és neu...

SA NOSTRA CUINA

sa
Farinera, C. B.

BAR RESTAURANT

*Vos desitja que paseu bones
Festes*

PER NADAL, NO SEMBREM LA MORT ALS NOSTRES BOSCOS.

La utilització d'arbres (vius o tallats) com a element decoratiu de Nadal és una moda introduïda no fa gaires anys entre nosaltres, però que està assolint proporcions alarmants.

Pins, alzines, teixos, savines i qualsevol altra espècie d'arbre de la nostra Serra o marina, arbusts com el cirerer de Betlem i l'arbre de visc, i fins i tot arbres d'importació, com l'abet, són arrabassats, tallats o mal trasplantats quan s'acosten les festes de cap d'any, per acabar dins els contenidors de fens un parell de setmanes després. A la part forana, donat el més fàcil accés als boscos, és més freqüent que les famílies surtin a procurar-se l'arbre directament de la naturalesa, mentres que a Ciutat els grans magatzems i els mercats nadalencs fan un gran negoci amb la venda d'arbres.

Aquesta és una realitat contra la qual el GOB creu arribat el moment d'emprendre una gran campanya, amb l'objectiu de convèncer el gran públic de la necessitat d'erradicar un costum que és tot un símbol de manca de respecte per l'entorn.

En aquest tema dels arbres de Nadal, com en tots, existeixen alternatives. Qui no se resigni a abandonar la tradició, trobarà al mercat excel·lents models artificials fets de plàstic, alguns dels quals a penes són distingibles dels de veres; el seu cost més elevat queda compensat pel fet de ser de duració indefinida. També se poden fer arbres a base d'una branca seca d'arbre fruital, de papers brillants, etc. Qui tingui un jardí o trast pot decorar per uns dies un arbre viu. Tot, menys utilitzar un arbre silvestre, ja sigui comprat o anat a cercar, viu o mort.

**MATAR UN ARBRE PER CELEBRAR UNA FESTA
ÉS UN COSTUM INDIGNE D'UN POBLE CIVILITZAT.**